

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Η ΘΕΣΠΙΣΗ ΓΑΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΑΤΟΜΩΝ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΦΥΛΟΥ¹

Μητροπολίτης Μεσογαίας & Λαυρεωτικής Νικόλαος

Θέλω πολύ νὰ Σᾶς εὐχαριστήσω, Μακαριώτατε, γιὰ τὴν τιμὴ καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη νὰ παρουσιάσω ἐνώπιον τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν ἀδελφῶν, ποὺ συγκροτοῦν τὸ ἱερὸ σῶμα τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μάλιστα μέσα στὴν ἰδιαίτερος φορτισμένη ἀτμόσφαιρα τῶν ἡμερῶν, κάποιες σκέψεις γύρω ἀπὸ τὸ πολυσυζητημένο θέμα τῆς προαγγελθείσης ψήφισης τοῦ νόμου, ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ θεσπίζει γάμο μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου στὴ χώρα μας. Νὰ ἔχω τὴν εὐχὴ Σας.

Θεωρῶ πὼς δὲν ὑπάρχουν πολλὰ περιθώρια νὰ πῶ πράγματα ποὺ μέχρι σήμερα δὲν ἀκούσθηκαν. Τὸ ὑπ' ἀριθ., 6315/286/18.12.2023 Ἐγκύκλιο Σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ τῶν θέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸν γάμον καὶ τὴν νιοθεσίαν ὑπὸ ὁμοφύλων ζευγαριῶν», ἡ Ἀνακοίνωση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, τοποθετήσεις πλειάδος ἀδελφῶν ἀρχιερέων εἴτε μέσω Ἐγκυκλίων, δηλώσεων καὶ δημοσιεύσεων εἴτε καὶ μέσω συνεντεύξεων, ὅπως καὶ παρεμβάσεις ἐγκρίτων νομικῶν, πιστεύω πὼς ἔχουν ἐξαντλήσει τὸ θέμα. Εἶναι γνωστὴ σὲ ὅλους ἡ θέση τῆς Ἐκκλησίας.

Παρὰ ταῦτα θὰ προσπαθῆσω νὰ κάνω μία σύνοψη τῶν παραπάνω, μία ἐκτίμηση τῆς ὅλης καταστάσεως καὶ τοῦ σχετικοῦ προβληματισμοῦ ἀπὸ βιοηθικῆς, ἐπιστημονικῆς, κοινωνικο-ψυχολογικῆς καὶ πολιτικῆς πλευρᾶς, χωρὶς νὰ ἐπαναλάβω γνωστὲς σὲ ὅλους μας θεολογικὲς ἀναλύσεις, ἀφήνοντας δὲ γιὰ τὴ συζήτηση τὶς προτάσεις γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς ὅλης καταστάσεως ἀπὸ πλευρᾶς τῆς Ἐκκλησίας μας.

¹ Ὁμιλία στὴν Ἑκτακτὴ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 23 Ἰανουαρίου 2024.

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Οί συζητήσεις περι τοῦ φύλου ὄλο καὶ περισσότερο ἐμφανίζονται στὴν καθημερινότητα, μὲ ἕναν πρωτοφανῆ στὴν ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου τρόπο. Ὅροι καινοφανεῖς, ὅπως ἐπιλογή φύλου, ἐπαναπροσδιορισμός, προσανατολισμός, ρευστότητα καὶ ταυτότητα τοῦ φύλου, ἀλλὰ καὶ συναφῆ, ὅπως ἔμφυλες ταυτότητες, διαφυλικότητα, διεμφυλικότητα, ὁμοφοβικότητα, μὲ ἀνάλογα παράγωγά τους², παρουσιάζονται στὰ δημοσιεύματα, στὶς συζητήσεις, στὶς πολιτικὲς ἀντιπαραθέσεις, καὶ ὄχι μόνον σὲ θεωρητικὸ ἐπίπεδο ἀλλὰ καὶ σὲ πρακτικὸ. Ὅλη αὐτὴ ἡ θεματολογία δὲν ἀφορᾷ κάποια μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἐλάχιστες οἰκογένειες οὔτε βρίσκεται στὸ περιθώριο τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἀλλὰ ἐγείρει δικαιώματα, προξενεῖ κοινωνικὲς διεκδικήσεις καὶ πολιτικὲς ἀντιπαραθέσεις, ἔχει γεννήσει κινήματα μὲ ὀπαδοὺς καὶ ἀντιπάλους, ἐπηρεάζει βαθειὰ τὶς ἀνθρώπινες σχέσεις καὶ τὴ νομικὴ σκέψη, διαμορφώνει νέες ἠθικὲς ἀντιλήψεις σὲ παγκόσμια κλίμακα, ἀλλάζει τὴν κοινωνία καὶ ἐπηρεάζει καίρια τὴ σχέση τοῦ κόσμου μὲ τὴν Ἐκκλησία.

Ἔτσι, τὰ τελευταῖα μόλις χρόνια, στὶς μεγάλες πόλεις τοῦ κόσμου, ὀργανώνονται πορεῖες καὶ ἐκδηλώσεις, πὺ ὀνομάζονται καὶ «παρελάσεις ὑπερηφανείας», οἱ ὀποῖες μὲ πρόφαση τῆ διεκδίκηση ἀναγνώρισης καὶ δικαιωμάτων, πὺ ἤδη ἔχουν πετύχει σὲ μεγάλο βαθμὸ, στὴν οὐσία προβάλλουν προκλητικὰ ἀντιλήψεις, μάλιστα μὲ στήριξη ἐπιφανῶν ἐκπροσώπων τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, πρωθυπουργῶν, προέδρων κρατῶν, ἀκαδημαϊκῶν προσωπικοτήτων, χρηματοδοτούμενες ἀπὸ μεγάλους ὀργανισμοὺς ὄλου τοῦ φάσματος. Ἡ ὑπόθεση ἔχει ξεφύγει ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο τοῦ διαλόγου καὶ ἔχει λάβει πλέον τὴ μορφή ἐπίμονης καὶ ἐπιθετικῆς προσηλυτίζουσας ἰδεολογίας, συχνὰ μὲ σαφὲς ἀντιθρησκευτικὸ καὶ ἀθεϊστικὸ χρῶμα, ἢ ὀποῖα ὀμως συμπαρασύρει σὲ ἀνεκτικὲς ἢ καὶ ὑποστηρικτικὲς αὐτῶν τῶν κινήματων ἀπόψεις ἡγέτες τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου³, ἐσχάτως δὲ προκαλεῖ σοβαρὸ προβληματισμὸ καὶ μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων.

² Ἐπίσης: κοινωνικὸ φύλο, binary, genderqueer, androgynous, gender nonconforming, τρανς «μετάβαση», πανσέξουαλ, πολυσέξουαλ, coming out, «ἐτεροκανονικότητα», τρανσοφοβία κ.ἄ.

³ Μόλις πρόσφατα, στὶς 18.12.2023, ὁ Πάπας Φραγκίσκος ἔδωσε τὴ συγκατάθεσή του σὺ νὰ μποροῦν οἱ καθολικοὶ ἱερεῖς νὰ εὐλογοῦν ὀμόφυλα ζευγάρια, δίνοντας εὐλογία «ὑπὲρ

Αξίζει να σημειωθεί ότι όλο και συχνότερα πρόσωπα που αυτοπροσδιορίζονται ως μέλη της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ (LGBT) καταλαμβάνουν θέσεις υψηλής ευθύνης στον δημόσιο βίο, όπως βουλευτές, γεροϋσιαστές, ύπουργοί, πρωθυπουργοί, πρόεδροι κρατών κ.λπ., πολλοί δὲ ἐξ αὐτῶν μὲ ιδιαίτερα ἀκτιβιστικὴ διάθεση⁴. Σύμφωνα μὲ πληροφορίες, ἡ Διακομματικὴ τῶν LGBT στὸ Εὐρωκοινοβούλιο ἀριθμεῖ 157 εὐρωβουλευτὲς ἀπὸ τὰ 27 κράτη μέλη τῆς ΕΕ καὶ σχεδὸν ἀπ' ὅλες τὶς πολιτικὲς ομάδες⁵.

Τὰ παιδιά, ἀπὸ τὴν προσχολικὴ ἀκόμη ἡλικία, μέσα ἀπὸ ταινίες, κινούμενα σχέδια, σχολικὰ ἐγχειρίδια, ἐκτίθενται σὲ ἐντυπώσεις πού δικαιολογοῦν τὸ φαινόμενο, προβάλλοντάς το εἴτε ὡς κάτι φυσικὸ ἢ ὡς «σεβασμὸ καὶ ἀνεκτικότητα στὴ διαφορετικότητα» ἢ ὡς «δικαιωματισμὸ», στὴν οὐσία προκαλῶντας σύγχυση καὶ ἐθισμό, μὲ ἀνυπολόγιστες ἐνδεχομένως συνέπειες.

Ἐπιπλέον, ὁ γάμος μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου καὶ ἡ τεκνοθεσία, ὅπως καὶ ἡ λεγόμενη «διόρθωση ἢ ἐπαναπροσδιορισμὸς» τοῦ φύλου ἢ ἡ ἐλεύθερη ἐπιλογή σεξουαλικοῦ προσανατολισμοῦ, μάλιστα καὶ ἀπὸ τὴν ἡλικία τῶν 15 ἐτῶν καὶ ἄνω, ἔχουν νομοθετηθεῖ σὲ

τῆς υγείας, τῆς ἀλληλοβοηθείας, τῆς συμπαράστασης καὶ τῆς ψυχικῆς γαλήνης», χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιτρέπεται νὰ τελοῦν θρησκευτικὲς τελετές, τέτοιες πού θὰ μπορούσε νὰ δημιουργήσουν σύγχυση μὲ τὴν τελετὴ τοῦ γάμου, <https://www.cnn.gr/kosmos/>.

Pope says Roman Catholic priests can bless same-sex couples, <https://www.bbc.com/news>
⁴ Δὲν ὑπάρχει καμμία ἐκ τῶν 50 πολιτειῶν τῶν ΗΠΑ στὴν ὁποία νὰ μὴν ἔχουν τὰ τελευταῖα χρόνια ἐκλεγῆ σὲ κάποια πολιτικὴ θέση ἀνοιχτὰ δηλωμένοι ὁμοφυλόφιλοι, εἰς δὲ τὶς 48 ἐκ τῶν 50 ἔχουν ἐκλεγῆ ἀπὸ τὴν κοινότητα LGBT εἴτε γεροϋσιαστές εἴτε μέλη τοῦ κοινοβουλίου εἴτε καὶ τὰ δύο, ἐνῶ σὲ τρεῖς ἀπὸ τὶς δέκα μεγαλύτερες σὲ πληθυσμὸ πόλεις τῶν ΗΠΑ (Chicago, San Diego, Houston) ἔχουν ἐκλεγῆ καὶ δήμαρχοι (Βλ. List of first openly LGBT politicians in the United States (en.m.wikipedia.org)).

Στὴν Εὐρώπη ὑπάρχουν καὶ σὲ ἀνώτερο ἐπίπεδο, πρόεδροι, πρωθυπουργοί κ.λπ., ὅπως ὁ πρωθυπουργὸς τοῦ Λουξεμβούργου καὶ μόλις πρόσφατα (31.5.2023) ὁ πρόεδρος τῆς Λετονίας καὶ ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας (9.1.2024). Στὴ Σερβία καθυστεροῦσαν οἱ ἐνταξιακὲς διαπραγματεύσεις, ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνηση ἀπαγόρευσε τὴν «παρέλαση ὑπερηφανείας» στὸ Βελιγράδι (Βλ. Δήλωση τοῦ πρώην ἐπικεφαλῆς τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς ΕΕ στὴ Σερβία Vensan Dežer, Antivirus, <https://avmag.gr/> 8.9.2013). Μόλις ἐπετράπει τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 2014 ξεκίνησαν, τὸ δὲ ἐντυπωσιακὸ εἶναι ὅτι τὸ 2017 διορίσθηκε πρωθυπουργὸς γνωστὴ λεσβία ἀκτιβίστρια (ἢ Ana Brnabic), ἡ ὁποία μάλιστα ἀπέκτησε καὶ τέκνο τὸν Φεβρουάριο τοῦ 2019!

Γιὰ τὰ ἐν Ἑλλάδι συμβαίνοντα παρέλκει κάθε σχολιασμὸς.

⁵ Ἐπὶ συνόλου 705 μελῶν τοῦ Εὐρωκοινοβουλίου, 17.1.2024, <https://www.bvoltaire.fr>

πλειότες ὅσες χῶρες, τῆ στιγμῇ πού οἱ «θεραπεῖες μεταστροφῆς» ποινικοποιοῦνται αὐστηρά.

Τὸ ὅλο θέμα ἔχει ἔντονα πολιτικοποιηθεῖ, καθὼς οἱ μὲν λεγόμενες «χριστιανικὲς» χῶρες τῆς Εὐρώπης, ἡ Αὐστραλία καὶ ὁ Καναδᾶς, ἀπορρίπτοντας τὴν πολιτισμικὴ παράδοσή τους, σταδιακὰ προωθοῦν νόμους, πολιτικὲς καὶ ἀντιλήψεις στὴ βάση τῶν ἀνθρώπινων δικαιωμάτων, μάλιστα καὶ μὲ μία ἠθικὴ ἐπικάλυψη συμπάθειας καὶ κατανόησης τῶν δῆθεν ἀσθενεστέρων, εἰς δὲ τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς τὰ δύο μεγάλα κόμματα βρίσκονται σὲ διαρκῆ ἀντιπαράθεση ἐπ' αὐτοῦ.

Στὸν ἀντίποδα ὅλων αὐτῶν, χῶρες ὅπως ἡ Ρωσία, ἡ Οὐγγαρία, οἱ μουσουλμανικὲς τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἀνθίστανται μὲ σαφεῖς καὶ σκληρὲς ἀπαγορεύσεις τῶν νέων πρακτικῶν, θεωρούμενες ἀπὸ τοὺς ἀντιθέτους ὡς σκοταδιστικὲς πού προωθοῦν τὸν ρατσισμό καὶ τὸ μῖσος.

Τὸ κίνημα τῶν ΛΟΑΤΚΙ, ἔχει ἐξελιχθεῖ σὲ ἰδεολόγημα μὲ φανατικούς ὑποστηρικτές, ἔχει λάβει διαστάσεις μόδας καὶ χύνεται πλέον ὡς ὀρμητικὸς χεῖμαρρος στὴ θάλασσα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς συμπαρασύροντας τὰ πάντα.

Ἡ σύγχρονη προβληματικὴ περὶ φύλου συνδυάζεται μὲ ἓνα πανίσχυρο lobbying, μιὰ προπαγανδιστικὴ μηχανὴ μονόπλευρης προβολῆς ἀπόψεων, πού προσπαθοῦν νὰ κλονίσουν τὴ σαφῆ διάκριση καὶ σεξουαλικὴ ταυτότητα τῶν φύλων καὶ νὰ ἐπιβάλουν μιὰ ἰδεολογία αὐθαίρετης ἀλλαγῆς, ἐπιλογῆς ἢ καὶ ἐπαναπροσδιορισμοῦ τοῦ φύλου, ἡ ὁποία ἐκμεταλλεύεται τὴν ἀδιαφορία τῆς κοινωνίας, ὅπως παραστατικὰ περιγράφει μὲ τὸ παράδειγμα μὲ τὸ βατραχάκι καὶ τὸ θερμαινόμενο νερό τοῦ Olivier Clerk στὸ ἄρθρο του «Ἐνα ἀπέραντο φρενοκομεῖο»⁶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀργολίδος κ. Νεκτάριος, καὶ βέβαια ἡ ἀξιοποίηση τῶν πολιτικῶν καὶ οικονομικῶν συμφερόντων. Τὸ κίνημα τῶν LGBT ἀποτελεῖ ἴσως τὸ ἰσχυρότερο στὸν κόσμον lobby.

⁶ Μητροπολίτου Ἀργολίδος Νεκταρίου, Ἐνα ἀπέραντο φρενοκομεῖο, 18.1.2024, <https://www.argolidaportal.gr>

Όλο αυτό εκφράζεται με τη μορφή παγκοσμίως διαδιδόμενης μόδας και την όρμη πολιτικής προπαγάνδας, προερχόμενης από άθεα κέντρα με άγνωστους σκοπούς, συνοδεύεται δε από ένός μὲν από κατευθυνόμενη ψευδοπληροφόρηση (παραποιημένες στατιστικές, αλλοιωμένα δεδομένα, επιστημονικές αξιολογήσεις, υπερτονισμός εξαιρετικά ακραίων και σπανίων περιπτώσεων που εκθέτουν την παραδοσιακή οικογένεια και μεγέθυνση τῶν δῆθεν θετικῶν παραδειγμάτων από όμοφυλοφιλικές συμβιώσεις κ.ο.κ.), από ἑτέρου δὲ από αντίστοιχο bullying με ειρωνείες, απειλές, έκφοβισμούς, ἀδίστακτους αποκλεισμούς.

Κάθε αντίλογος χαρακτηρίζεται *όμοφοβικός*⁷, κάθε αντίθετη επιχειρηματολογία ὡς συνωμοσιολογία. Ἔτσι, ἐνῶ φαίνεται πῶς ἐδράζεται σὲ κοινωνική εὐαισθησία ἔναντι κάποιων ἀτόμων που παρουσιάζουν ὄντως πρόβλημα και χρῆζουν στήριξης ἢ στήν προστασία τῶν δικαιωμάτων κάποιας ἀνάλογης μειονότητας, στήν οὐσία συρρικνώνει τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου και ἀποτελεῖ ἐπίθεση κατὰ τῆς ἀνθρώπινης φύσης με **χειρότερες συνέπειες ἀπὸ τὴν κλιματική ἀλλαγὴ**, καθὼς δὲν ἀλλοιώνει τὸ περιβάλλον τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ προσβάλλει τὴν ἴδια τὴν ὄντολογία του.

Τέλος, τὸ 1973, ἡ Ἀμερικανική Ψυχιατρική Ἐταιρεία πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ ἀφαιρέσει τὴν ὁμοφυλοφιλία ὡς ψυχική διαταραχή. Ἀργότερα τὸ 1992, δημοσίευσε τὴν ἀκόλουθη δήλωση: *Ἡ ὁμοφυλοφιλία αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν δὲν ὑπονομεύει τὴν κρίση, τὴ σταθερότητα, τὴν ἀξιοπιστία ἢ τίς γενικὲς κοινωνικὲς ἢ ἐπαγγελματικὲς ἱκανότητες*⁸.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Αὐτὸ που φαίνεται με ἰδιαίτερο τρόπο νὰ ἀπασχολεῖ τὴν ἐπικαιρότητα στή χώρα μας και ἀναδείχθηκε ἐσχάτως εἶναι τὸ θέμα τῆς με νομοθετική ρύθμιση θέσπισης γάμου μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου.

⁷ Ὁ ὅρος καθαρὰ ἑλληνικός (*ὄμο-* (ἴδιος) και *φοβία*), πρωτοεισηχθη ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα (*homophobia*) τὸ 1969 ἀπὸ τὸν George Weinberg και ἔγινε γνωστὸς με τὸ βιβλίο του *Society and the Healthy Homosexual* (1971).

⁸ <https://el.wikipedia.org>, <https://www.psychology.gr/sexualikotita>

Οί τελευταίες βουλευτικές εκλογές διεξήχθησαν στις 25 Ιουνίου 2023. Στις 4 Ιουλίου, λίγες μόλις μέρες μετά, ο εκλεγείς πρωθυπουργός σε συνέντευξή του στο Bloomberg δήλωσε: «ο γάμος μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου θα γίνει κάποια στιγμή και είναι μέρος της στρατηγικής μας... ή ελληνική κοινωνία είναι πολύ πιο έτοιμη και ώριμη». Φάνηκε λοιπόν πώς ήταν συγκαλυμμένη προτεραιότητα της Κυβέρνησης, ή οποία τώρα ετοιμάζεται να προχωρήσει.

Από τις 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι 18 έχουν νομιμοποιήσει τον γάμο των ατόμων ίδιου φύλου. Αυτό και μόνο δικαιολογεί την πίεση που ασκείται στις κυβερνήσεις και στους λαούς από τις περιορούσες αντιλήψεις. Δεν χρειάζονται οδηγίες και άλλες πιέσεις.

Το γεγονός όμως ότι γειτονικές μας χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως η Ιταλία, η Πολωνία, η Βουλγαρία, η Ρουμανία, η Κύπρος κ.λπ. προς το παρόν είτε δεν έχουν προχωρήσει σε ανάλογες νομοθετικές ρυθμίσεις ή και αντιδροούν, όπως οι Κυβερνήσεις της Ιταλίας και της Ουγγαρίας⁹, σημαίνει ότι δεν υπάρχει λόγος για σπουδή, ενώ υπάρχουν περιθώρια ακόμη και για άρνηση και ενστάσεις.

Το ερώτημα που αίωρείται είναι γιατί η Κυβέρνηση, ή μάλλον ο Πρωθυπουργός και το περιβάλλον του, επιμένουν τόσο, αγνοούν τις αντίθετες φωνές ακόμη και εντός των κόλπων της Κυβερνήσεως και της παράταξής τους, πολύ δε περισσότερο έχουν μεταμορφωθεί σε ιδεολογικούς ιεροκήρυκες αυτής της νομοθετικής συμμόρφωσης, τη στιγμή μάλιστα που ή πολιτισμική, κοινωνική και θρησκευτική παράδοση της χώρας μας είναι έντελως ξένη και αντίθετη με τέτοιες πρακτικές και αντιλήψεις;

⁹ Οί ευρωπαϊκές χώρες που επιτρέπεται είναι οι εξής: Ολλανδία (2001), Βέλγιο (2003), Ισπανία (2005), Σουηδία (2009), Νορβηγία (2009), Φινλανδία (2010), Πορτογαλία (2010), Δανία (2012), Γαλλία (2013), Ιρλανδία (2015), Λουξεμβούργο (2015), Γερμανία (2017), Μάλτα (2017), Αυστρία (2019), Ηνωμένο Βασίλειο (2014/2020), Σλοβενία (2022), Έλβετία (2022), Έσθονία (2023)

Οί χώρες στο κόσμο που επιτρέπουν τον γάμο ομόφυλων ζευγαριών:

Καναδάς (2005), Νότια Αφρική (2006), Αργεντινή (2010), Ισλανδία (2010), Βραζιλία (2013), Ουρουγουάη (2013), Νέα Ζηλανδία (2013), Ηνωμένες Πολιτείες (2015), Κολομβία (2016), Αυστραλία (2017), Ταϊβάν (2019), Έκουαδόρ (2019), Κόστα Ρίκα (2020), Χιλή (2022), Μεξικό (2022), Κούβα (2022), Ανδόρα (2023)

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Μέσα στην έντονη ατμόσφαιρα τῶν τελευταίων ἐβδομάδων φάνηκε ὅτι ἀμφισβητήθηκε τὸ δικαίωμα καὶ ἡ ὑποχρέωση τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐκφράσει τὶς ἐπιφυλάξεις της καὶ φυσικὰ νὰ ἀντιδράσει.

Πιστεύουμε, ὅτι ἡ Πολιτεία ποὺ σκοπὸ ἔχει τὴν προστασία τῆς ἀξιοπρέπειας τῶν πολιτῶν, **θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιζητεῖ τὴ βοήθεια τῆς Ἐκκλησίας**, καὶ τὴ συμβουλή καὶ τὴ συμβολή της, ἰδίως ὅταν ὁ Πρωθυπουργὸς ἐπικαλεῖται τὴν ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως γιὰ τοὺς βουλευτὲς τῆς παρατάξεως του, δηλαδή τὴν ἐσωτερικὴ τους αἴσθησι περὶ τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας καὶ τιμῆς. Αὐτὸ εἶναι συνείδησι.

Ὅταν λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία ὑποστηρίζει ὅτι τὸ νομοθέτημα καὶ ἡ ἐπιχειρούμενη παρέμβασι στὶς ἀρχὲς τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου, ὅπως παρουσιάζεται, πλῆττει καίρια τὴν ἀνθρώπινη ἀξία καὶ τὴν οἰκογένεια, φυσικὰ καὶ πρέπει νὰ ὑψώσει τὴ φωνή της καὶ μάλιστα δυναμικὰ νὰ ἀσκήσει τὴν ἐπιρροή της. **Ἐὰν σιωπήσει ἢ ἀδρανήσει, αὐτοκαταργεῖται.**

Ἡ οἰκογένεια εἶναι κύτταρο καλλιέργειας τῶν μελῶν της, συζύγων καὶ παιδιῶν. Ἀπαραίτητη προϋπόθεσι λειτουργίας της εἶναι νὰ συντηρεῖ τὶς ἠθικὲς ἀρχὲς ποὺ ὅπωςδήποτε ἐναρμονίζονται μὲ τοὺς φυσικοὺς ὅρους. Κάθε παραβίασι καὶ ἀλλοίωσι τῆς φυσιολογίας ἀντιβαίνει στὴν ἠθική. **Κάθε ἀνατροπὴ τῆς ἠθικῆς ἀποδομεῖ τὴν ἀξία τοῦ ἀνθρώπου.** Ὅταν ἡ ἀνθρώπινη ἀξία, γιὰ τὴν ὁποία ἀγωνίζεται ἡ Ἐκκλησία, κατακρημνίζεται, τότε καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια, τὴν προστασία τῆς ὁποίας ἔχει ἡ Πολιτεία, καταρρακώνεται.

Ἐπιπλέον, ἡ Πολιτεία ζητεῖ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μεταξὺ ἄλλων **νὰ στηρίξει τὴν οἰκογένεια.** Καὶ ἡ Ἐκκλησία τὸ κάνει ἀπὸ αἰῶνων, μάλιστα μὲ μεγάλη χαρὰ καὶ φροντίδα, τόση ποὺ τὴν ἀναγνωρίζουν οἱ πάντες, **πολύ πρὶν ἢ Κυβέρνησι σκεφθεῖ νὰ συστήσει Ὑπουργεῖο Οἰκογένειας,** ἔχει δὲ ἀναβιβάσει τὸν γάμο, τὴ θεμελίωσή της, σὲ μυστήριον. Γιατὶ λοιπὸν τώρα ἀντιδροῦν στὴν κατάθεσι τῆς μακροχρόνιας ἐμπειρίας της καὶ ἐπιδιώκουν τὴ φίμωσι τοῦ λόγου της; Δὲν ὑποστηρίζουμε οὔτε νεκρὸ ἰδεολόγημα οὔτε πολιτικὴ σκοπιμότητα. Οὔτε προστατεύουμε τὸν συντηρητισμὸ μας. Ἡ οἰκογένεια καὶ ὁ γάμος

δέν είναι «δικαιώματα» κάποιων, είναι θεσμοί. Γι' αυτούς αγωνιζόμαστε και καταθέτουμε υπεύθυνα την εκτίμηση και την εμπειρία μας. Δέν μπορεί νά ισχυρίζονται με ψυχρή καρδιά ότι «νομοθετοῦν για ὅλη τήν κοινωνία. Ἡ ὀπτική γωνία μίας Πολιτείας, εἶναι ἀναγκαστικά εὐρύτερη ἀπ' ὅ,τι εἶναι μίας θρησκείας»¹⁰. **Ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι μιὰ θρησκεία.** Αὐτό κατάλαβαν τόσα χρόνια; Ὅσοι ἔτσι σκέπτονται εἶναι καί ἀπροσγεῖωτοι καί ἄδικοι. Γι' αὐτό καί νομοθετοῦν καί αὐθαίρετα καί λάθος.

Ἄς προχωρήσουμε σέ μερικές πρῶτες βασικές σκέψεις, πού δέν ἐξαντλοῦν μὲν τὸ θέμα, θεωρῶ ὅμως πῶς συμβάλλουν στήν ὅλη προβληματική.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ

Ἀνατομικά χαρακτηριστικά

Τι εἶναι τελικά ἡ ταυτότητα τοῦ φύλου; Ὑπάρχει κάτι ἄλλο ἐκτός ἀπὸ τὸν ἄνδρα καί τὴ γυναῖκα; Εἶναι ἐπιλέξιμο τὸ φύλο; Ὑπάρχουν πολλὰ φύλα γιὰ τὸν ἴδιο ἄνθρωπο, βιολογικό, κοινωνικό, συναισθηματικό, μεταξύ τους ἀντικρουόμενα; Γεννιέται κανεὶς μὲ συγκεκριμένο σεξουαλικὸ προσανατολισμὸ ἢ αὐτὸς διαμορφώνεται στή συνέχεια ἀπὸ ποικίλους παράγοντες; Πόσο φυσικὸ εἶναι τὸ μὴ φυσιολογικό;

Ἐξ ἀπόψεως βιολογικῆς ὑπάρχουν δύο φύλα, ὅπως καί στὰ ἀνώτερα θηλαστικά: τὸ ἀρσενικό καί τὸ θηλυκό. Ὅλα τὰ συστήματα πού συναπαρτίζουν τὸν ἀνθρώπινο ὄργανισμό ἔχουν στή βάση τους τὴν ἴδια ἀνατομικὴ μορφολογία καί φυσιολογία καί στὰ δύο φύλα. Ὅλες οἱ λειτουργίες, καρδιακή, ἀναπνευστική, νεφρική, ἀκολουθοῦν τοὺς ἴδιους μηχανισμοὺς ἀνεξαρτήτως φύλου.

Ἐξαίρεση ἀπὸ αὐτὸν τὸν κανόνα ἀποτελεῖ τὸ ἀναπαραγωγικὸ σύστημα καί ὅ,τι σχετίζεται μὲ τὴν ἀναπαραγωγικὴ λειτουργία (γενετικὸ ὑπόβαθρο, ὁρμόνες κ.λπ.). Τὰ ἀναπαραγωγικὰ ὄργανα τῆς γυναίκας εἶναι ἐντελῶς διαφορετικὰ ἀπὸ αὐτὰ τοῦ ἄνδρα.

¹⁰ Συνέντευξη κ. Ἄδωνι Γεωργιάδη στὸν Σκάι, Σα 20.1.2024.

Συνεπῶς, αὐτὸ πού διαφοροποιεῖ τὰ φύλα καὶ τὰ ταυτοποιεῖ εἶναι τὸ ἀναπαραγωγικὸ τους σύστημα. Μάλιστα, τὸ βασικὸ τους χαρακτηριστικὸ δὲν εἶναι μόνο ὅτι εἶναι **διαφορετικά** καὶ ἔτσι διακρίνονται τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἀλλὰ ὅτι τὰ φύλα εἶναι **μόνο δύο**, δὲν ὑπάρχει τρίτο, καὶ κυρίως ὅτι εἶναι **συμπληρωματικά**, πού σημαίνει ὅτι ἡ ἀνατομικὴ διαφοροποίηση ἐξυπηρετεῖ τὴ δυνατότητα ὄχι ἐπαφῆς ἀλλὰ ἔνωσης τῶν σωμάτων. **Δύο γυναικεῖα σώματα δὲν ὑπάρχει φυσιολογικὸς τρόπος νὰ ἐνωθοῦν μεταξύ τους, οὔτε δύο ἀνδρικά.**

Ἐπίσης, ὅλα τὰ ὄργανα καὶ οἱ λειτουργίες εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖα γιὰ τὴν ἐπιβίωση τοῦ ἀνθρώπινου ὀργανισμοῦ στὸν ὅποιο ἀνήκουν -γι' αὐτὸ ἐξάλλου καὶ ὀνομάζονται ζωτικά. Αὐτὸ δὲν συμβαίνει μὲ τὰ ἀναπαραγωγικά. Αὐτὰ δὲν εἶναι ἀπαραίτητα οὔτε χρησιμεύουν στὴν ἐπιβίωση τοῦ ὀργανισμοῦ, ἀλλὰ **μπορεῖ κάποιος νὰ ζήσει ὑγιῆς, χωρὶς ποτὲ νὰ ἀξιοποιήσει τὴ λειτουργία τους**. Μοναδικὸ προορισμὸ ἔχουν νὰ συνεργασθοῦν μαζί ἀρσενικὸ καὶ θηλυκὸ, προκειμένου νὰ γεννηθεῖ μιὰ νέα ζωὴ ἀπὸ δύο ἀνθρώπους. Ἡ κάθε ζωὴ, ὁ κάθε ἀνθρώπος ἔτσι ἔρχεται στὴν ὕπαρξη, ἀπὸ τὴ σωματικὴ ἔνωση ἑνὸς ἀνδρα καὶ μιᾶς γυναίκας. **Ἡ φυσιολογία δὲν γνωρίζει ἄλλον τρόπο.**

Γενετικὰ χαρακτηριστικὰ

Ὅλα τὰ σωματικὰ κύτταρα (καρδιακά, ἥπατικά, νεφρικά κ.λπ.) δὲν διαφέρουν ἀπὸ φύλο σὲ φύλο, ἔχουν δὲ διπλοειδῆ γονιδίωμα, εἶναι συμπληρωμένα, ὀλοκληρωμένα καὶ αὐτάρκη. Ἐξάριση ἀποτελοῦν τὰ γενετικὰ κύτταρα, τὸ ὠάριο τῆς γυναίκας καὶ τὸ σπερματοζῶάριο τοῦ ἀνδρα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐπίσης **διαφορετικά καὶ συμπληρωματικά, ἀλλὰ καὶ ἀπλοειδῆ**, δηλαδή ἀπὸ μόνα τους ἀνεπαρκῆ νὰ ἐπιτελέσουν τὸν προορισμὸ τους. Καὶ αὐτὰ ἀπαιτοῦν ἔνωση. **Δύο ὅμοια μεταξύ τους δὲν ἐνώνονται. Τὸ καθένα ψάχνει τὸ συμπληρωματικὸ του.** Ἡ ἔνωση τῶν δύο δημιουργεῖ τὸ θαῦμα τῆς ζωῆς, ἕνας νέος ἀνθρώπος μὲ αἰώνια προοπτικὴ ἔρχεται στὸν κόσμο.

Ἐπίσης,

- Τὸ ὠάριο εἶναι τὸ μεγαλύτερο κύτταρο τοῦ ὀργανισμοῦ (περίπου 120-150μ, ὅταν ὠριμάσει) μὲ ἐντελῶς διαφορετικὴ μορφολογία ἀπὸ τὸ σπερματοζῶάριο (μικρὴ κεφαλὴ μὲ προεξέχουσα οὐρά).

- Τὰ ὠάρια εἶναι λίγα καὶ ἐνυπάρχουν στὸ γυναικεῖο σῶμα ἀπὸ τὴν ἐμβρυϊκὴ ἡλικία, τὰ σπερματοζῶάρια διαρκῶς γεννῶνται καὶ σὲ κάθε ἐκσπερμάτωση ὁ ἀριθμὸς τους ἀνέρχεται σὲ 100-200 ἑκατομμύρια.

- Ὁ ἄνδρας παράγει σπερματοζῶάρια μέχρι προχωρημένη ἡλικία, ἐνῶ ἡ γυναῖκα ἔχει καταναλώσει τὰ ὠάρια της περίπου 35 χρόνια μετὰ τὴν ἔναρξη τῆς ἀναπαραγωγικῆς τῆς δράσης.

- Ὁ ἄνδρας καθορίζει τὸ φύλο τοῦ παιδιοῦ, ἡ γυναῖκα κυφορεῖ, δίνει ζωὴ, τίκτει καὶ θηλάζει. Αὐτὴ μεγαλώνει τὸ παιδί. Ἡ ἐννεάμηνη κύηση, ὁ θηλασμός, δημιουργοῦν βαθειὰ ἐσωτερικὴ σχέση μὲ τὴ μητέρα.

- Ὁ ἄνδρας φτάνει σὲ ὄργασμὸ πολὺ εὐκόλα καὶ σύντομα, ἐνῶ ἡ γυναῖκα θέλει πολλαπλάσιο χρόνο.

- Τὸ κάλλος, ἡ χάρη εἶναι χαρακτηριστικὰ τῆς γυναικειᾶς φύσεως γιὰ νὰ ἐλκύει. **Ἡ φορὰ ἔλξης εἶναι ἀπὸ τὸν ἄνδρα πρὸς τὴ γυναῖκα.**

- Αντίστοιχα διαφοροποιημένα χαρακτηριστικὰ παρουσιάζουν καὶ οἱ ὁρμόνες τῶν δύο φύλων¹¹.

Ὅλα τὰ παραπάνω ιδιώματα τῶν δύο φύλων ἔχουν τὸν λόγο τους καὶ φυσικὰ διαμορφώνουν ἀνάλογα καὶ τὴν προσωπικότητα καὶ γενικὰ τὴν ψυχολογία τῶν φύλων. Ἐτσι, γιὰ παράδειγμα, ὑπάρχει διαφορετικὴ σχέση μὲ τὸν χρόνο, ἔτσι ἐξηγεῖται τὸ ὅτι ἡ γυναικεῖα φύση χαρακτηρίζεται ἀπὸ ὑπομονὴ καὶ ἀντοχή, ἐνῶ ἡ ἀνδρική ἀπὸ ὀρμὴ καὶ δύναμη, λειτουργεῖ δὲ διαφορετικὰ τὸ συναίσθημα καὶ ἡ λογικὴ. Οἱ γυναῖκες εἶναι πιὸ εὐαίσθητες καὶ εὐσυγκίνητες, πιὸ ἐπιρρεπεῖς σὲ ἀδυναμίες τοῦ συναισθήματος, ἀλλὰ καὶ πιὸ εὐκόλες σὲ ἀρετές, ὅπως ἡ πίστη, τὸ

¹¹ <https://www.hometest.gr>

φιλότιμο, ή άφοσίωση, ή διάθεση προσφορᾶς και θυσίας. **Τὰ δύο φύλα ἔχουν και ψυχολογία συμπληρωματική.**

Κατόπιν ὄλων αὐτῶν θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε ὅτι ή ταυτότητα τοῦ φύλου ἔχει ἀναφαίρετη βιολογική βάση και στηρίζεται στη βιογενετική διαφορετικότητα και κυρίως στη συμπληρωματικότητα τῶν δύο φύλων, ὑπακούει στη γενική **Αρχή τῆς Συμπληρωματικότητας** (Complimentarity Principle), ή ὁποία συγκροτεῖ τὸν φυσικὸ κόσμο (ἄτομα, μόρια, ὕλη), και σύμφωνα με τὴν ὁποία τὰ ἑτερόνυμα ἔλκονται και τὰ ὁμόνυμα ἀπωθοῦνται. **Ἡ ταυτότητα τοῦ φύλου δὲν εἶναι ἐπιλέξιμη· εἶναι δεδομένη.**

Ἐρωτική ἔλξη, σεξουαλική ἐπιθυμία

Γιὰ νὰ μπορέσει νὰ γίνει ή ἔνωση τῶν σωμάτων πρέπει νὰ προηγηθεῖ ἀμοιβαία ἔλξη τοῦ ψυχικοῦ κόσμου τῶν ἀνθρώπων, ὁ ἓνας νὰ ἐπιθυμήσει τὸν ἄλλον, νὰ κινηθεῖ πρὸς αὐτόν. Αὐτή ή κίνηση τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλον εἶναι ή ἐρωτική ἔλξη, ή ὁποία προκαλεῖ τὴ σεξουαλική ἐπιθυμία και ή ὁποία προφανῶς και ἐφόσον ὁ ἄνθρωπος εἶναι ψυχοσωματικὸς θὰ πρέπει νὰ ἑναρμονίζεται με τὴ βιολογική ταυτότητα τοῦ καθενὸς ἀπὸ τοὺς δύο. **Μία σχέσηε στην ὁποία ή ψυχή δὲν βρίσκεται σὲ ἀρμονία με τὸ σῶμα, προξενεῖ ρήγμα στην προσωπικότητα, ἀσάφεια και διχασμὸ ταυτότητας και βέβαια εἶναι μὴ κατὰ φύσιν και μὴ ἐπιθυμητή.**

Στὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ σημειώσουμε ὅτι δὲν ὑπάρχουν σεξουαλικά ὄργανα, ἀλλὰ μόνον ἀναπαραγωγικά ὄργανα και σεξουαλικά αἰσθητήρια, αἰσθητήρες, σημεῖα διεγέρσεως, ὅπως δὲν ὑπάρχουν γευστικά ὄργανα ἀλλὰ πεπτικά ὄργανα και γευστικά αἰσθητήρια. Ὅπως ὁ σκοπὸς δὲν εἶναι ή γεύση ἀλλὰ ή πέψη, ἔτσι και ή **σεξουαλική ἔλξη δὲν μπορεῖ νὰ αὐτονομηθεῖ ἀπὸ τὴν ἀναπαραγωγική προοπτική τοῦ ὀργανισμοῦ.** Ἡ σεξουαλική ἡδονή δὲν μπορεῖ νὰ ἀποτελεῖ αὐτοσκοπὸ, δὲν εἶναι αὐτόνομη, συνυπάρχει με τὴν εὐθύνη τῆς νέας ζωῆς και μάλιστα στὸ προστατευτικὸ πλαίσιο μιᾶς οἰκογένειας. Τὰ παιδιὰ δὲν γεννιοῦνται και ἐγκαταλείπονται στην τύχη τους, ἀλλὰ προστατεύονται μέσα στὸ περιβάλλον τῆς οἰκογένειας. Αὐτὸ ὀδηγεῖ στὸν θεσμὸ τοῦ γάμου. Γάμος δὲν εἶναι ἱκανοποίηση τῆς ἀνάγκης για

συντροφικότητα, ἀλλὰ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εὐθύνη, εἶναι «ἐννομος συζυγία καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς παιδοποιΐα». Συνεπῶς ἡ ἐρωτικὴ σχέση δὲν νοεῖται ἐκτὸς τοῦ γάμου, ὁ δὲ γάμος εἶναι ὑποχρεωτικὰ ἑτεροφυλικός.

Ἡ ταυτότητα τοῦ φύλου ὀρίζεται ἀπὸ βιολογικοὺς παράγοντες, τὴν ἀνατομία, τὴ φυσιολογία, τὸ γενετικὸ ἀποτύπωμα, τὶς ὁρμόνες, τοῦ ἀτόμου ὄχι ἀπὸ τὴ σεξουαλικὴ τάση ἢ προσανατολισμό. Δὲν ὀρίζεται ἀπὸ ὀρέξεις, ἀπὸ τὸ τί νομίζω γιὰ τὸν ἑαυτό μου ἢ ἀπὸ τὸ πῶς νοιώθω, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ τί τελικὰ εἶμαι. Μπορεῖ νὰ νοιώθω ὑγιῆς ἢ πολὺ ἔξυπνος ἢ λογικός καὶ βέβαια νὰ μὴν εἶμαι. **Ἡ ταυτότητα ὀρίζεται ἀπὸ ἀντικειμενικὰ κριτήρια.** Οὔτε ἓνα φυσιολογικὸ ἄτομο μπορεῖ νὰ ἔχει **πολλὰ φύλα**, ἐνδεχομένως ἀμοιβαίως ἀντικρουόμενα: βιολογικό, συναισθηματικό, κοινωνικό.

Τελικῶς, ὅπως γράφει καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ἱεροθέος «ἡ πραγματικότητα εἶναι ὅτι ὑπάρχουν μόνο δύο φύλα ἀπὸ βιολογικῆς πλευρᾶς καὶ πολλοὶ «σεξουαλικοὶ προσανατολισμοί», ὅσα εἶναι καὶ τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων».

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΓΑΜΟΣ - ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ

Ἡ χρῆση τοῦ σώματος πρέπει νὰ ὀδηγεῖ στὸν ἁγιασμό, καθὼς ὁ ἄνθρωπος ἀγιάζεται ψυχοσωματικά. Λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «Δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ»¹², εἰς δὲ τὴν θεία λειτουργία προσευχόμεστε γιὰ τὸν ἁγιασμό τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων¹³. Μὲ ἄλλα λόγια, καθὼς ὁ **ἄνθρωπος** εἶναι πλασμένος «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» καὶ ἔχει δεχθεῖ τὴν πνοή τοῦ Θεοῦ, **ὅλος, σῶμα καὶ ψυχὴ, σῶμα καὶ πνεῦμα, εἶναι ἱερός**, ἐπειδὴ δὲ «τὸ σῶμα ἡμῶν ναὸς τοῦ ἐν ἡμῖν ἁγίου Πνεύματος ἐστὶ»¹⁴ καὶ «τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστίν»¹⁵, ἡ κάθε ἔνωση τῶν σωμάτων πρέπει νὰ ἀντανακλᾷ αὐτὴν τὴν ἱερότητα.

¹² Αὐτ. στ. 19-20.

¹³ «ἀγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα» (Θ. Λειτουργία Χρυσοστόμου, Εὐχὴ Τρισαγίου ὕμνου).

¹⁴ Α' Κορ. στ' 19.

¹⁵ Αὐτ. στ. 15.

Στὴν ἀντίληψη τῆς Ἐκκλησίας, αὐτὸ ποὺ λέγεται γιὰ τοὺς συζύγους ὅτι «ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν»¹⁶ σημαίνει καὶ «εἰς ψυχὴν μίαν», ὄχι δύο ψυχὲς κολλημένες μεταξύ τους, ἀλλὰ μία ψυχὴ ἀναγεννημένη, ποὺ προέρχεται ἀπὸ δύο «ἀλλοιούμενες» πρὸς τὸ ἀγαθό· δύο ἄνθρωποι ἀγιαζόμενοι, «σύμψυχοι, τὸ ἐν φρονουῦντες», «μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες»¹⁷. Ἡ συζυγικὴ ἀγάπη εἶναι ὅπως ἡ γονιμοποίηση, τὰ γενετικὰ κύτταρα ἐνώνονται χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ ξαναχωρισθοῦν, καὶ δημιουργοῦν κάτι ἐντελῶς νέο μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἀρχικῶν. Αὐτὴ ἡ προοπτικὴ καθιστᾷ τὴν ἔνωση μυστήριο.

Ἡ φυσικὴ ἔλξη δόθηκε γιὰ νὰ ἐνώνει δύο ἄνθρώπους. Ὁ φυσικὸς νόμος ὑπάρχει γιὰ νὰ συγκροτεῖ, νὰ ἐνώνει, νὰ ἐναρμονίζει ψυχοσωματικὰ τὸν ἄνθρωπο. **Ἡ ἐκτροπὴ ἐκ τῆς φυσικῆς ὁδοῦ, ἀντὶ νὰ ἐνώνει τοὺς δύο, διχάζει ἀμφοτέρους.** Καὶ ἀντὶ νὰ γίνουν «οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν», ὁ καθένας διχάζεται στὰ δύο, ὄντας ὁ ἄνδρας μὲ ἀνδρικὰ βιολογικὰ ιδιώματα καὶ θηλυκὴ ἐπιθυμία καὶ ἀντιστοίχως ἡ γυναῖκα.

Γιὰ τὴν Ἐκκλησία, **γάμος εἶναι ἡ συζυγία, ὄχι ἡ συντροφικότητα**, εἶναι ἡ εὐθύνη, ὄχι ἡ ἀπόλαυση· εἶναι ἐγκρατὴς συνεύρεση, ὄχι ἐγωιστικὴ συμπάθεια· εἶναι ζωὴ καὶ ἀγιασμός, εἶναι ἀδιάζευκτη ἔνωση, ἡ δὲ ἔνωση εἶναι θυσιαστικὴ τοῦ ἐγὼ κένωση, εἶναι ἀγάπη ποὺ «πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει», ἀγάπη ποὺ «οὐδέποτε ἐκπίπτει»¹⁸. Ὁ πρῶτος καὶ ἀπαραίτητος ὅρος γιὰ νὰ γίνεи μία σχέση γάμος εἶναι ἡ δυνατότητα φυσιολογικῆς σωματικῆς ἔνωσης. Γιὰ νὰ γίνεи καὶ μυστήριο πρέπει νὰ ὑπάρχει καὶ ἀγαπητικὴ ἐν Κυρίῳ κένωσις. Μόνον ἔτσι, ὁ γάμος εἶναι «μυστήριον μέγα εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν»¹⁹, καὶ κατὰ τὸν Ἅγιο Γρηγόριο τὸν Θεολόγο, «πατὴρ ἀγίων»²⁰, ἡ δὲ οἰκογένεια «κατ' οἶκον ἐκκλησία»²¹.

Σὲ ὅλα τὰ παραπάνω εἶναι ἐμφανὲς ὅτι **γάμος σημαίνει ἔνωση ἄνδρα καὶ γυναῖκας**, ποὺ σαφῶς διακρίνονται μεταξύ τους κατὰ τὸ

¹⁶ Ἐφεσ. ε' 31.

¹⁷ Φιλιπ. β' 2, α' 27.

¹⁸ Α' Κορ. ιγ' 7, 8.

¹⁹ Ἐφεσ. ε' 32

²⁰ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Ἑπτὰ θεολογικὰ-ἠθικὰ Γ', Πρὸς παρθέτους παραινετικός, ΒΕΠΕΣ 61,101.

²¹ Ρωμ. ιστ' 4.

φύλο καὶ εἶναι ἀμφοτέρω πλάσμενοι «κατ' εἰκόνα τῆς Τριαδικῆς Θεότητος καὶ καθ' ὁμοίωσιν»²².

Ὡς ἐκ τούτου, οἱ ὅροι «οἰκογένεια» καὶ «γάμος» εἶναι μοναδικοί. Περιγράφουν κάτι ἐξόχως ἱερό, τὸ ὁποῖο μὲ κανένα τρόπο δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀλλοιωθεῖ καὶ νὰ προκληθεῖ σύγχυση περὶ τοῦ περιεχομένου του.

ΕΚΤΡΟΠΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

Στὸν ἀντίποδα τοῦ ἀγιαστικοῦ στόχου ὑπάρχει ἡ ὑποδούλωση στὰ πάθη, ἡ ἀποϊεροποίηση τῆς σχέσης, ἡ ἐκτροπὴ τῆς σεξουαλικῆς ζωῆς καὶ ἀσέβεια στὴ φύση.

Χαρακτηριστικά, ὁ Παῦλος στὴν Πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολή²³,

(α) ἐνῶ ἀπαριθμεῖ δι' ἀπλῆς ἀναφορᾶς ποικίλες ἐμπαθεῖς κατάστασεις²⁴, ὅταν ἀναφέρεται σὲ αὐτοὺς ποὺ «ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι» εἶναι ἀναλυτικός, ἡ δὲ γλῶσσα ποὺ χρησιμοποιεῖ εἶναι σκληρὴ καὶ ἀφοριστικὴ.

(β) Κάνοντας σαφεῖ ἀναφορὰ στὴν παρὰ φύσιν συνάφεια ἀτόμων τοῦ ἴδιου φύλου, τὴν χαρακτηρίζει μὲ βαρεῖς ὅρους, ὅπως «ἀσχημοσύνη» (α' 27), «ἀκαθαρσία» (α' 24) καὶ «ἀτιμία» (α' 26), δηλαδὴ ἀπώλεια τῆς δόξας καὶ τιμῆς τοῦ σώματος καὶ τοῦ ἴδιου τοῦ ἀνθρώπου²⁵.

(γ) Δὲν καταδικάζει μόνο τὴν πράξη ὡς ἁμαρτία, ἀλλὰ ἀναφέρεται κυρίως στοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὴν διαπράττουν, χωρὶς κανένα ἐλαφρυντικό, λέγοντας «ὅτι ἄρσενοκοῖται βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν»²⁶ καὶ ὅτι «οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσὶ» (στ. 32).

²² «Γεν. α' 26

²³ Ρωμ. α' 20-32

²⁴ «πεπληρωμένους, ἀδικία, πορνεία, πονηρία, πλεονεξία, κακία, μεστοὺς φθόνου, φόβου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας, ψιθυριστάς, καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὕβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρέτας κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας» (Αὐτ. στ. 29,30).

²⁵ «ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς», Ψαλμ. ΜΗ' 13.

²⁶ Α' Κορ. στ' 9.

(δ) Θεωρεῖ ὅτι «*ἡ μετάλλαξις τῆς φυσικῆς χρήσεως εἰς τὴν παρὰ φύσιν*» σχέση (α' 26) εἶναι συνέπεια «*τῆς μετάλλαξης τῆς ἀληθείας τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει*» (α' 25) καὶ τῆς ἐκτροπῆς ἐκ τῆς πίστεως στὸν ἀληθινὸ Θεό, «*οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν*» (α' 21), ὅπως καὶ σκοτισμένης καὶ ἀσύνητης καρδιᾶς, «*ἀλλ' ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνητος αὐτῶν καρδία*» (α' 21). Ἡ μὴ κατὰ φύσιν συνουσία ἀποτελεῖ ἠθικὴ ἔκπτωση καὶ εἶναι συνέπεια τῆς ἀπομάκρυνσης ἀπὸ τὸν Θεό, τῆς ἀπόρριψης τῆς ἀληθείας Του²⁷.

(ε) Ἡ σχέση μὲ τὸν ἀληθινὸ Θεὸ διαρρηγνύεται σὲ τέτοιο βαθμό, ὥστε ὁ Θεὸς τοὺς ἐγκαταλείπει, τοὺς «*παραδίδει*» ὁ Ἴδιος «*εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς*», (α' 24), «*εἰς πάθη ἀτιμίας*» (α' 26) καὶ «*εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα*» (α' 28).

(στ) Τέλος, ἡ κατὰ φύσιν συνάφεια, ὀνομάζεται «*χρήσις*», ποὺ σημαίνει ὅτι ἡ συνεύρεση σκοπὸ ἔχει τὴν ἀξιοποίηση τῆς φυσικῆς λειτουργίας καὶ ὄχι τὴν ἱκανοποίηση τῆς ἡδονίζουσας ἐπιθυμίας. Ἡ ἡδονὴ ὑπηρετεῖ τὴν «*χρήσιν*» καὶ ἐπισφραγίζει τὴν ἀγάπη. Ἀγαπῶ ὅμως δὲν σημαίνει συμπαθῶ, ἀλλὰ προσφέρομαι, δίνω ὅ,τι ἔχω, τὸν ἑαυτό μου, δὲν κρατάω τίποτα γιὰ μένα, αὐτὸ εἶναι κένωση· καὶ λαμβάνω ὅ,τι μοῦ προσφέρεται ὡς ἀντίστοιχη κενωτικὴ ἀνταπόκριση, ὄχι ὡς ἀνταπόδομα. Εἶναι σὰν νὰ ἀδειάζω ἀπὸ τὸ αἷμα μου καὶ νὰ γεμίζω μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἄλλου.

Ἀνάλογα προσεγγίζει τὸ θέμα καὶ ὁ ἱερός Χρυσόστομος, καθὼς ὑπομνηματίζει τὴν πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολὴ τοῦ Παύλου, θεωρῶντας τὴν παρὰ φύσιν σχέση ὡς **τὴ μεγαλύτερη ἁμαρτία**. **Ἡ κατὰ φύσιν ἔνωση γεννᾶ ζωὴ καὶ γιὰ τοὺς ἴδιους καὶ ἀπὸ τοὺς ἴδιους**. Σχετικὴ μελέτη ἔχει γράψει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μάνης κ. Χρυσόστομος²⁸, στὴν ὁποία γιὰ ἐξοικονόμηση χρόνου παραπέμπω, χωρὶς νὰ σχολιάσω περαιτέρω τὸ θέμα.

Τελικὰ, αὐτὸ ποὺ ὀνομάζεται στὴ σύγχρονη κοινωνία **δικαίωμα, ἀγάπη, προσανατολισμός, ταυτότητα, ὑπερηφάνεια**, αὐτὸ τὸ ἴδιο χαρα-

²⁷ Κατάλληλος ἡ παρανομία τῆ δυσσεβεία. Ὅσπερ γὰρ μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, οὕτω τὴν ἔννομον τῆς ἐπιθυμίας ἀπόλαυσιν μετέβαλον εἰς παρανόμον (Θεοδώρητος, PG 83).

²⁸ Μάνης Χρυσόστομος: Ὁ ἱερός Χρυσόστομος περὶ τῆς ὁμοφυλοφιλίας (Συμβολὴ στὴν ἐπικαιρότητα τοῦ θέματος), 2024.

κτηρίζεται από τὸν Ἀπόστολο Παῦλο ἀτιμία, ἀσχημοσύνη, ἀκαθαρσία, μὴ καθῆκον, ἀπὸ δὲ τὸν Χρυσόστομο μανία, ὕβρις, ἀλλόκοτη λύσσα²⁹. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐκτροπή ἀπὸ τῆ φύση **προσβάλλει τὸν πυρῆνα τῆς σχέσης τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεό**, δὲν μπορούμε νὰ ἰσχυρισθοῦμε, ὅτι οἱ θέσεις αὐτὲς ἀντανακλοῦν τὶς ἠθικὲς ἀντιλήψεις τῆς τότε ἐποχῆς καὶ συνεπῶς θὰ μπορούσαν νὰ παραθεωρηθοῦν.

Η ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος «κατ' εἰκόνα τοῦ Τριδικοῦ Θεοῦ καὶ καθ' ὁμοίωσιν». Αὐτὴ ἡ εἰκόνα ἔχει ἀλλοιωθεῖ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Σκοπὸς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι «ἡ ἀνάστασις τῆς πρὶν πεσόυσης εἰκόνας», δηλαδὴ ἡ ἀνάδειξη τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας, τιμῆς καὶ δόξης. Ἀναφαίρετο στοιχεῖο σὲ αὐτὴν τὴν πορεία εἶναι ἡ ἠθικὴ κάθαρση ποὺ κατορθώνεται μὲ τὴν καλλιέργεια τῶν ἀρετῶν, ἡ ὁποία ἀναπόφευκτα περνάει ἀπὸ τὸν σεβασμὸ στοὺς φυσικοὺς ὄρους, στὴ φυσιολογία.

Ἐπίσης, ὁ ἄνθρωπος εἶναι ψυχοσωματικός, οἱ ψυχικὲς λειτουργίες πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ ἐναρμονίζονται μὲ τὴ φυσιολογία τοῦ σώματος. Κάθε παρέκκλιση ἀπὸ αὐτὸν τὸν κανόνα ἀποτελεῖ ἀσθένεια καὶ διαταραχὴ ποὺ πρέπει νὰ θεραπευθεῖ. Γι' αὐτὸ ὑπάρχει ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ γνώση. Ἐὰν δὲ εἶναι ἐκουσίως προκλητὴ, τότε ἀποτελεῖ ἁμαρτία καὶ διαστροφή. Γι' αὐτὸ ὑπάρχει ἡ Ἐκκλησία. Ἡ ρῆξη τῆς ἀρμονικῆς σχέσης ψυχῆς καὶ σώματος, ὡς ἀποτέλεσμα ἐπιλεγμένης παρέμβασης ἀποσκοπεῖ στὴν ἀλλοίωση τῆς ἀνθρώπινης ὄντολογίας καὶ ἀποτελεῖ βεβήλωση τῆς ἴδιας τῆς ἀνθρώπινης φύσεως. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ ἡ Ἐκκλησία διὰ στόματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τὴν θεωρεῖ ἁμαρτία, ὅσο καὶ ἂν ὄλως ἀσύνητα τὴν ἀμνηστεύουν τὰ σημερινὰ ὑπουργικὰ στόματα. Ὅπως πολὺ εὔστοχα παρατηρεῖ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας Ἀναστάσιος, «**τὸ παρὰ φύσιν δὲν καθίσταται κατὰ φύσιν μὲ νομικὲς διατάξεις**» καὶ συμπληρώνουμε ἐμεῖς· καὶ ἡ ἁμαρτία δὲν ἀμνηστεύεται ἀυθαιρέτως μὲ ἀνεύθυνες ὑπουργικὲς δηλώσεις.

²⁹ Πάντα μὲν οὖν ἄτιμα τὰ πάθη μάλιστα δὲ ἡ κατὰ τῶν ἀρρένων μανία· καὶ γὰρ πάσχει ἐν τοῖς ἁμαρτήμασιν ἡ ψυχὴ μᾶλλον καὶ καταισχνύεται ἢ τὸ σῶμα ἐν τοῖς νοσήμασι... Πρὸς τὴν ἀλλόκοτον ταύτην λύσσαν ἐξώκειλαν... Ὅθεν καὶ συγγνώμης ἀπάσης εἰσὶν ἐκτὸς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν ὕβρισαντες».

(Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ὁμιλία Ε', Ρωμ. 1, 18-25, ΕΠΕ 16Β, 406, σσ. 406-408)

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΝΟΜΟΥ

Τὸ φαινόμενο τῆς νομικῆς θεσμοθέτησης τοῦ γάμου μεταξύ δύο ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου, δὲν ἔχει ρίζες στὴν ἱστορία, σὲ κανένα πολιτισμὸ καὶ σὲ καμμία θρησκεία, πουθενὰ δὲν τὸ συναντοῦμε. **Ποτὲ ἡ ὁμοφυλοφιλικὴ συμβίωση δὲν χαρακτηρίσθηκε ὡς οἰκογένεια.** Οἱ κοινωνίες ὅμως λειτούργησαν, προχώρησαν, ἀναπτύχθηκαν, ἐξελιχθηκαν, δημιούργησαν πολιτισμὸ. Τὸ ἐπιχειρούμενο πείραμα, ἀντὶ νὰ λύσει προβλήματα, θὰ γεννήσει καὶ θὰ τὰ πολλαπλασιάσει.

(α) Τυχὸν ψήφιση τοῦ νόμου θὰ δημιουργήσει σύγχυση μεταξύ τοῦ τι εἶναι φυσικὸ καὶ τι ὄχι, τι ἠθικὸ καὶ τι ἁμαρτία, τι οἰκογένεια καὶ τι συμβιωτικὴ ομάδα. Ἡ **ἀλλοίωση τῶν κοινωνικῶν ἠθῶν**, ὁ ἔθισμός στοὶ ἐλκυστικὸ παράξενο καὶ ἀφύσικο, ἡ δημιουργία νέων στερεοτύπων, ὀδηγοῦν σὲ μιὰ νέα δῆθεν ἠθικὴ ποὺ ἀντιβαίνει πλήρως στὴν ἠθικὴ τοῦ Εὐαγγελίου, τῆς ἱστορίας, τῆς ἐλληνικῆς παράδοσής μας.

(β) Ἡ ὁμοφυλοφιλία ὡς ἰσότιμη νομικὰ πρὸς τὴν ἑτεροφυλία ἐμφανίζεται ὡς ἐναλλακτικὴ πρόταση ζωῆς στὰ νέα κυρίως ἄτομα. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἐπιπλέον δημιουργεῖ σύγχυση ἀνάμεσα στοὶ τι εἶναι κάποιος/α, στοὶ πῶς νοιώθει καὶ στοὶ τι μπορεῖ νὰ γίνεῖ. Ἐὰν ἡ ταυτότητα τοῦ ἀτόμου εἶναι ἐπιλέξιμη, τότε μπορεῖ νὰ δοκιμάσει, νὰ πειραματισθεῖ, μὲ πιθανότατα ἀθεράπευτες συνέπειες. Ἡ **ἀνθρώπινη ὄντολογία** μεταλλάσσεται καταστροφικὰ, ἀποκτᾷ προοπτικὴ ὑπαρκτικοῦ θανάτου. Καὶ ὅλα αὐτὰ μὲ τὴν ἀπόλυτη εὐθύνη τῆς Κυβέρνησης.

(γ) Τὸ πρόβλημα γίνεται ἰδιαζόντως μεγάλο ὅταν μέσω τῆς ἐκπαίδευσης καὶ τῆς σχετικῆς νομοθέτησης **ἐπιβάλλεται στὰ παιδιά μιὰ ἀγωγή** σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία παρουσιάζεται τὸ ἀφύσικο καὶ ὅπωςδήποτε μὴ ἐπιστημονικὰ τεκμηριωμένο καὶ ἐμπειρικὰ ἀποδεδειγμένο ὡς φυσικὸ καὶ κυρίως ὡς προοδευτικὸ, σύγχρονο, ἀπελευθερωτικὸ καὶ φυσικὰ ὡς ἐπιλέξιμο καὶ ἐπιθυμητό³⁰.

³⁰ Βλ. Madoc Cairns, Scandinavian bishops speak out on sexuality and gender, 28 March 2023, THE TABLET, <https://www.thetablet.co.uk/news>

When a “view of human nature that abstracts from the embodied integrity of personhood, as if physical gender were accidental” is put forward, however, “we must dissent”. Further to this, “we protest when such a view is imposed on children as if it were not a daring hypothesis but a proven truth”.

(δ) Όταν αυτός ο τύπος ζωής και οικογένειας προβάλλεται ως κάτι σύγχρονο, εύκολα μπορεί να γίνει μόδα και αντί να βοηθήσει κάποιους λίγους που βρίσκονται σε αυτήν την κατάσταση, να **πολλαπλασιάσει επικίνδυνα την παρέκκλιση από τη φυσική οδό και έκτροπή**. Η λάθος εικόνα δημιουργεί ασθένεια, ή όποια μεταδίδεται ταχύτατα, δεδομένου ότι τα άτομα αυτά έχουν την τάση να προβάλλουν τον τύπο της ζωής τους ως πρότυπο δήθεν απελευθέρωσης, να παρελαύνουν καμαρωτά και με ύπερηφάνεια και έτσι να δημιουργούν έθισμο και έξοικείωση, μεταμορφώνοντας το φαινόμενο σε κατάσταση, κάτω από τα χαμόγελα και τα χειροκροτήματα των απερισκεπτώς νομοθετούντων.

(ε) Όπως πάλι υποστηρίζει ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας κ. Αναστάσιος, «ή διαίωνηση της ανθρωπότητας έχει στηριχθεί στην ύπαρξη δύο φύλων και στην ένωση τους. Αντίθετα, **ένας τέτοιος νόμος προσβάλλει τη δημιουργία...** Δεν αποτελεί κοινωνική πρόοδο αλλά σύγκρουση με τη φυσική τάξη, κατήφορο» (21.1.2024).

(στ) Η πιθανότητα αφού ψηφισθεί ο νόμος ως προτείνεται αργότερα να συμπεριλάβει και την προσφυγή σε δυνατότητες που παρέχουν οι σύγχρονες αναπαραγωγικές τεχνικές, όπως ή χρήση παρένθετης μητρότητας, ως παρατηρεί ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος, οδηγεί αναπόφευκτα σε «**σκανδαλώδη υποτίμηση της γυναίκας ως έργαλειου τεκνοποιίας, στερημένης του μητρικού της ρόλου και της συμμετοχής της σε μιὰ ολοκληρωμένη οικογένεια. Αφαιρεί δικαιώματα και υποτιμᾷ την ἀξία της**».

(ζ) **Ο γάμος δὲν εἶναι δικαίωμα. Εἶναι θεσμός.** Τὸν προστατεύει τὸ Σύνταγμα ἐπειδὴ συντηρεῖ, ἀναπαράγει καὶ προάγει τὸ Ἔθνος. Αντίθετα, ἡ προπαγάνδα περὶ δικαιωμάτων καὶ ἰσότητος τῶν ὁμοφυλοφίλων στὸν γάμο καὶ **ἡ τυχὸν ψήφιση τοῦ νομοσχεδίου ὑπονόμευει τὸ Ἔθνος** καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοια αὐτὴν λειτουργεῖ ἀντεθνικά. Οἱ δημογραφικὲς συνέπειες ἑνὸς τέτοιου νόμου φαντάζουν τρομακτικὲς, ἰδίως μάλιστα σὲ μιὰ χρονικὴ συγκυρία σὰν τὴν παρούσα, ὅπου τὸ δημογραφικὸ πρόβλημα ἀποτελεῖ τὸν μεγαλύτερο κίνδυνο καὶ χαρα-

κτηρίζεται ως ἐφιάλτης, μάλιστα καὶ ἀπὸ ἐπίσημα βουλευτικὰ χεῖλη, τοῦ πρ. ὑπουργοῦ κ. Τάκη Θεοδωρικάκου³¹.

Τελικά, ἡ νομιμοποίηση τοῦ γάμου μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου, στὴν οὐσία καταστρέφει τὰ ὁμοφυλόφιλα ἄτομα, δημιουργεῖ σύγχυση στὰ φυσιολογικά, διχάζει τὴν κοινωνία, προσβάλλει τὴ φύση. Ἐπιπλέον, ὁ θεσμὸς τῆς οἰκογένειας ἀπαξιώνεται, οἱ ἠθικὲς ἀξίες ἐκφυλίζονται, ὁ ἄνθρωπος εὐτελίζεται, ἡ δημογραφικὴ ἀπειλὴ κορυφώνεται, ἡ πίστη στὸν Θεὸ κλονίζεται, ἡ νέα γενιὰ αὐτοαμφισβητεῖται, ὁ πολιτισμὸς ὅπως τὸν γνωρίζουμε καταστρέφεται. Εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν ἀντιδράσει ἡ Ἐκκλησία;

ΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Δὲν θὰ ἤθελα νὰ ἀσχοληθῶ στὴν παροῦσα ὁμιλία μὲ τὴ νομικὴ διάσταση τοῦ θέματος. Τὸ Ἐγκύκλιο Σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὰ σχόλια καὶ οἱ εὐστοχες ἀναλυτικὲς παρεμβάσεις τῶν ἀδελφῶν Μητροπολιτῶν Λαρίσης, Πειραιῶς, Μάνης, καὶ Μεσσηνίας, ὅπως καὶ οἱ ἐπισημονικὲς δημοσιεύσεις εἰδικῶν περὶ τὸ οἰκογενειακὸ καὶ ἀστικὸ δίκαιο νομικῶν, καθ. Ρόης Παντελίδου³², καθ. Γεωργίου Γεωργιάδη³³, ἐναργῶς παρουσιάζουν νομικὴ προσέγγιση ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία καὶ καταδεικνύουν μὲ σαφήνεια τὴ δυνατότητα νομικῶν διεξόδων, προκειμένου νὰ ρυθμισθοῦν ζητήματα, χωρὶς τὴν κατ' ἀνάγκην νομικὴ θεσμοθέτηση τοῦ γάμου μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου.

Τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι ἡ ἀδυναμία ἐξευρέσεως νομικῶν ρυθμίσεων, ἀλλὰ ἡ ἀνυπαρξία πολιτικῆς βουλήσεως.

³¹ Τάκης Θεοδωρικάκος: Δὲν ἔχουμε κανένα μέλλον ὡς χώρα χωρὶς τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ δημογραφικοῦ, Ὁμιλία στὴν Ὀλομέλεια τῆς Βουλῆς, 15.12.2023.

³² Παντελίδου, Ρόη, Ο γάμος ως ἔνωση δύο προσώπων διαφορετικοῦ φύλου, *ΤΟ ΒΗΜΑ*, Σα 15.1.2024

³³ Γεωργιάδης Γεώργιος, Περί «ισότητος στο οἰκογενειακὸ δίκαιο», Ποιο εἶναι λοιπὸν τὸ ὄριο στις επιθυμίες των πολιτῶν; Εἰάν υιοθετήσουμε τὸ μοντέλο νομοθέτησης που προτείνεται, δὲν ὑπάρχει ὄριο, *Νομικὴ Βιβλιοθήκη*, 16.1.2024, <https://daily.nb.org/arthrografia/peri-isotitas-sto-oikogeneiako-dikaio>

ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ – ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

A. Σύμφωνα με τὰ παραπάνω, ὑπάρχει μία βασική ἀρχὴ ποὺ ἔχει τέσσερα μέρη ἀδιαπραγμάτευτης ἰσχύος. Τὰ φύλα:

1. Εἶναι **μόνον δύο**, δὲν ὑπάρχει κάτι ἄλλο διαφορετικὸ ἢ ἐνδιάμεσο, ὅπως ἐξυπονοεῖ ὁ ὅρος ΛΟΑΤΚΙ.
2. Εἶναι μεταξύ τους διαφορετικά, ποὺ σημαίνει ὅτι ὑπάρχει **σαφὴς διάκριση** ἀνάμεσα στὰ δύο φύλα, ἢ ὅποια καὶ πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ διατηρεῖται. Ἡ ἀσάφεια δημιουργεῖ σύγχυση καὶ ἡ σύγχυση κρίση ταυτότητας.
3. Δὲν εἶναι μόνον διαφορετικά, ἀλλὰ εἶναι **κυρίως συμπληρωματικά**. Ἡ διαφορετικότητά τους δὲν ὑπάρχει ἀπλῶς γιὰ νὰ τὰ διακρίνει, ἀλλὰ ὄντας συμπληρωματικά, ὑπάρχει κυρίως γιὰ **νὰ ὑπηρετεῖ τὴν ἔνωσή τους**. Ἡ σωματικὴ ἔνωση ἔχει διπλὸ σκοπὸ· τὴν ἀναπαραγωγὴ τῆς ζωῆς καὶ τὴν ψυχοσωματικὴ ὀλοκλήρωση τοῦ ἀγαπητικοῦ συνδέσμου. Γιὰ τὸν λόγο αὐτόν, δὲν ἀποτελεῖ πράξη ἀλλὰ ἱερὴ σχέση, ἢ ὅποια προφανῶς καὶ πρέπει νὰ εἶναι ψυχοσωματικά ἄρτια καὶ κατὰ φύσιν.
4. Ἡ ἀρχὴ τῆς ζωῆς καὶ συνεπῶς ἡ ἀνθρώπινη ὑπαρξὴ στηρίζεται στὴν **ἑτεροφυλικότητα**. Κάθε τι ποὺ ἀποδυναμώνει τὴ διάκριση τῶν φύλων εἶναι προσβολὴ τῆς ἱερότητας τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἀνθρώπου.

B. Ἐνα ἐπιχείρημα ποὺ συχνὰ ἀκούγεται εἶναι ὅτι ἐφόσον μεταξύ δύο ἀνθρώπων ὑπάρχει ἀγάπη, ἢ ἀγάπη αὐτὴ πρέπει νὰ ἐκφρασθεῖ καὶ συνεπῶς δικαιοῦνται νὰ συνάψουν σχέση γάμου, ἀκόμη καὶ δύο ἄτομα τοῦ ἰδίου φύλου, μιᾶς καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ γάμου εἶναι ἢ διὰ τῆς ἀγάπης τελείωση. Εἶναι ὅμως ἡ ἐρωτικὴ ἔλξη ἐξ ὀρισμοῦ γνήσια ἀγάπη, μάλιστα ἀνεξάρτητη τῶν φύλων;

Ἡ ἀγάπη ἔχει πολλὰ μορφές. Ἄλλη εἶναι ἡ ἀγάπη μεταξύ ἀδελφῶν, ἄλλη μεταξύ γνωστῶν καὶ φίλων, ἄλλη τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα καὶ ἀντιστρόφως, ἄλλη ἢ ἀγάπη πρὸς ὅλους, ἀκόμη καὶ πρὸς τοὺς ἐχθρούς, ποὺ ἀναφέρει τὸ Εὐαγγέλιο. Ἡ φυσικὴ σχέση στὶς παραπάνω περιπτώσεις μπορεῖ νὰ περιλαμβάνει σωματικὲς ἐκδηλώσεις ἀπλῆς ἐπαφῆς (ἐναγκαλισμοὺς καὶ διακριτικὸς ἀσπασμοὺς), ἀλλὰ

είναι ελεύθερη από σεξουαλικές εξάρσεις και κινήσεις άμοιβαίας σωματικής ένωσης. Δεν οδηγεί σε γάμο. Στην Καινή Διαθήκη ή αγάπη, ενῶ εκθειάζεται ως μείζων τῶν ἀρετῶν καὶ χρησιμοποιεῖται ως ρῆμα ἢ οὐσιαστικὸ 315 φορές, σὲ καμμία τῶν περιπτώσεων δὲν συνδέεται μὲ τὸ ἐρωτικὸ αἶσθημα, τὸ ὁποῖο ἀποκαλεῖται «ἐπιθυμία»³⁴.

Ἡ ἰδιομορφία τῆς ἐρωτικῆς ἔλξης εἶναι ὅτι ἀναπόφευκτα συνοδεύεται ἀπὸ σεξουαλικὴ ἐπιθυμία, ἡ ὁποία βέβαια χαρακτηρίζεται ἀπὸ παρορμητισμὸ καὶ ἡδονικὸ αἶσθημα καὶ συνεπῶς τὸ ἐνδεχόμενον ἢ ἀγάπη νὰ νοθεύεται ἀπὸ ἀνελευθερία καὶ ἰδιοτέλεια εἶναι ὀρατό. Ὡς ἐκ τούτου ἡ σεξουαλικὴ ἱκανοποίηση δὲν μπορεῖ νὰ ἀποτελεῖ αὐτοσκοπὸ.

Αὐτὸ ἀντισταθμίζεται, ὅταν ὁ σκοπὸς τῆς ένωσης εἶναι νὰ δώσει ζωὴ σὲ ὅλες τῆς τὶς μορφές καὶ ὅταν τὰ πάντα γίνονται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη «...εἶναι ἢ ἐν Θεῷ κοινωνία τῶν ψυχῶν, ὅπως ἢ κοινωνία τῶν ἀγίων...»³⁵, εἶναι πάντοτε στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, σεβόμενῃ ἀσφαλῶς τὰ ἔργα Του, κορύφωση τῶν ὁποίων εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὅπως ὁμως Αὐτὸς τὸν δημιουργήσε. Ἡ ἀγάπη προϋποθέτει **σεβασμὸ τῆς ἀνθρώπινης ὄντολογίας**, ὅτι «ὁ Θεὸς ἐποίησεν τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα Θεοῦ, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς»³⁶. Μέσα σὲ αὐτὸ τὸ πλαίσιο ἡ Ἐκκλησία κατανοεῖ τὸν γάμο καὶ τὸν ἀναβιβάζει σὲ μυστήριο. Ὁ γάμος πρέπει νὰ ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ ἀναπαράγει τὴ ζωὴ.

Ἐὰν ἴσχυε ὅτι ἡ ἐρωτικὴ ἔλξη εἶναι ἢ κατ' ἐξοχὴν ἔκφραση τῆς ἀγάπης καὶ ὡς ἐκ τούτου δικαιολογεῖ κάθε σχέση, τότε **θὰ μπορούσε νὰ δικαιολογηθεῖ καὶ ἡ εὐκολὴ ἐναλλαγὴ συντρόφων καὶ ἔμμεσα ἢ μοιχεία, σίγουρα δὲ ἡ πολυγαμία**. Ὁ ἔρωτας δὲν εἶναι πάντοτε γνήσια ἀγάπη.

Γ. Ἡ Κυβέρνηση ὑποστηρίζει ὅτι ἀποτελεῖ εὐθύνη τῆς νὰ ἐπιλύσει προβλήματα ποὺ ἀντιμετωπίζουν παιδιὰ τὰ ὁποῖα γεννιοῦνται ἐντὸς περιβάλλοντος ὁμοφυλοφιλικῶν συμβιώσεων. **Τὰ παιδιὰ ὁμως αὐτὰ εἶναι ἐλάχιστα**, προέκυψαν ἐκτὸς τῆς πατρίδος μας καὶ τὸ ὄλο

³⁴ «Πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα εἰς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτήν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν...», Ματθ. ε' 28.

³⁵ Ὅσια Γαβριηλία (Παπαγιάννη), ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Ἑβραῖο συγγραφέα Yehuda Hanegbi, Ἡ Ἀσκητικὴ τῆς ἀγάπης, σ. 414.

³⁶ Γεν. α' 27.

πρόβλημα ἀφ' ἑνὸς μὲν εἶναι εἰσαγόμενον, ἀφ' ἑτέρου δὲ προκαλεῖ τεκτονικὲς ἀναστατώσεις στὴν κοινωνία μας, καθὼς ἔρχεται σὲ κάθετη ἀντίθεση μὲ τὸν πολιτισμό, τὴν κοινωνικὴ ἠθικὴ καὶ τὶς ἀρχές μας.

Δ. Τὸ πρόβλημα ἐμφανίζεται ἀρκετὰ δύσκολο, ὄχι ἐξ αἰτίας τῆς ἀντικειμενικῆς ὑφιστάμενης ἀνάγκης, ποὺ πρέπει κάπως νὰ ρυθμισθεῖ, ἀλλὰ **λόγω τῆς ἔντονης φόρτισης ποὺ τὸ συνοδεύει.** Ἡ Κυβέρνηση θέλει νὰ τὸ ἐπιβάλλει μὲ κάθε τρόπο. Γι' αὐτὸ καὶ μεθοδευμένα προβάλλει μία σχετικὴ ἰδεολογία ποὺ προφασίζεται καὶ ἠθικοὺς λόγους, ὅπως τὴν προάσπιση ἀτομικῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα γίνονται διεθνῶς ἀποδεκτά. Κάθε ἕνας ποὺ δὲν ἀποδέχεται τὴ μεθόδευση καὶ ἀντιδρᾷ στὴν ἐπιβολὴ τῶν μέτρων στιγματίζεται ὡς ἀντιδραστικός. Αὐτὸ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νὰ παρουσιάζεται ἡ Κυβέρνηση ὡς ἠθικὰ εὐαίσθητη καὶ ἡ Ἐκκλησία ὡς ἐθελοτυφλοῦσα ἔναντι τῶν δῆθεν πιεστικῶν προβλημάτων τῶν δύστυχων αὐτῶν παιδιῶν.

Ε. Τελικὰ, ἀπευθυνόμαστε σὲ μία κοινωνία, κυρίως νέων, οἱ ὁποῖοι ἀντιδρῶντας ἔντονα στὰ παραδοσιακὰ στερεότυπα, **τὰ ἔχουν ἀντικαταστήσει μὲ ἄλλα στερεότυπα** καὶ προκαταλήψεις ὑπὸ τὸ κάλυμμα τῆς πολιτικῆς ὀρθότητος. Πρέπει νὰ καταλάβουμε ὅτι δὲν μᾶς καταλαβαίνουν.

Αὐτό, παρὰ τὸ ὅτι δυσκολεύει τὴν ἐπικοινωνία μας, δὲν μᾶς ἐμποδίζει, ἀλλὰ μᾶς ἐπιβάλλει νὰ μιλήσουμε μὲ σωστὸ τρόπο, μὲ λογικὴ ἐπιχειρηματολογία, τεκμηριωμένα, μὲ κατανόηση, μὲ εὐγένεια, μὲ ἔμπνευση, μὲ πληρότητα χριστιανικοῦ ἠθους καὶ φρονήματος, ἀλλὰ καὶ μὲ μαχητικότητα. Ὁ λόγος μας ὡς Ἐκκλησίας πρέπει νὰ εἶναι προφητικός, ἀνεξάρτητα ἀπὸ ἐὰν μᾶς ἀποδέχονται ἢ ὄχι. Οἱ προφῆτες δὲν εἰσακούσθηκαν, μᾶλλον ἐδιώχθησαν. Ὅμως ὅλοι ἐπιβεβαιώθηκαν.

ΣΤ. Πρόταση μας δὲν εἶναι νὰ ἐγκαταλειφθοῦν τὰ παιδιά στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ νὰ βρεθοῦν λύσεις ποὺ νὰ μὴν προσβάλλουν τὸν θεσμό τῆς οἰκογένειας καὶ τοῦ γάμου. Τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι ὅτι δὲν ὑπάρχουν λύσεις καὶ δυνατότητα νομικῶν ρυθμίσεων πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνση, οὔτε καὶ ἡ ἔλλειψη ἐπιχειρημάτων ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ πλευρά. Τὸ πρόβλημα ἀναδεικνύεται καὶ μεγενθύνεται ἀπὸ τὴν

ἔλλειψη πολιτικῆς βούλησης καὶ τὴν πληθώρα παραπλανητικῶν δικαιολογιῶν ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς Κυβέρνησης.

Γιὰ παράδειγμα ἡ Κυβέρνηση ἐπιμένει στὴ λεγόμενη τεκνοθεσία αὐτῶν τῶν παιδιῶν. Εἶναι ὅμως τόσα λίγα τὰ παιδιά ὁμοφυλόφιλων καὶ πολὺ λιγότερα αὐτὰ ποὺ ἐνδεχομένως θὰ ὀρφανέψουν. Ἡ ἄποψη ποὺ ἐξέφρασε ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὅτι τὰ παιδιά δὲν εἶναι «κατοικίδια ζῶα συντροφιάς» ἢ «ἀξεσουάρ» δὲν εἶναι ἀστεῖο λογοπαίγνιο. Σύμφωνα μὲ ἐπίσημα στοιχεία τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας³⁷ τὸ 2021 ὑπῆρχαν 73 διαθέσιμα παιδιά πρὸς υἰοθεσία καὶ ἐκκρεμοῦσαν 825 αἰτήσεις γιὰ υἰοθεσία. Συνεπῶς δὲν ἔχουμε παιδιά γιὰ τὰ ὁποῖα δὲν ὑπάρχουν οἰκογένειες νὰ τὰ υἰοθετήσουν. Δυστυχῶς, τὸ ἐπιχείρημα τῶν παιδιῶν τὰ ἐργαλειοποιεῖ καὶ ἐμποδίζει νὰ διακρίνουμε τὴν ἀλήθεια.

Ἐκτὸς τούτου, ὅπως ἀναφέρει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος «Τὰ ἑτερόφυλα ζευγάρια γιὰ νὰ υἰοθετήσουν παιδί περνοῦν ἀπὸ ψυχολογικὴ εξέταση. Αὐτὸ δὲν σημαίνει κάτι; Δὲν βλέπουν ὅτι ἐπιστημονικὰ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ υἰοθεσία μεταξὺ ὁμόφυλων ζευγαριῶν; ἀφήνω τὸν κοινωνικὸ ἀντίκτυπο στὴν ἄκρη...».

Ζ. Τὸ πρόβλημα τῶν παιδιῶν ποὺ μεγαλώνουν σὲ τέτοιο περιβάλλον εἶναι μεγαλύτερο ποὺ γεννήθηκαν ἀπὸ ὅταν καὶ ἂν ὀρφανεύσουν. Τοῦτο, διότι δὲν εἶναι ὅτι δὲν ἔχουν πατέρα ἢ μητέρα, ἀλλὰ ὅτι ἔχουν ἀντὶ γιὰ μητέρα πατέρα καὶ ἀντὶ γιὰ πατέρα μητέρα. Ἡ σύγχυση εἶναι προφανής. **Ἡ μονογονεϊκὴ οἰκογένεια προκαλεῖ στέρηση ἀλλὰ ὄχι σύγχυση. Ἡ ὁμοφυλοφιλικὴ προξενεῖ καὶ τὰ δύο.**

Παρὰ ταῦτα, τὸ θέμα δὲν εἶναι τόσο ἡ τεκνοθεσία, ἀφοῦ πρὸς τὸ παρὸν ἀφορᾷ ἐλάχιστα παιδιά. Αὐτὰ δὲ ποὺ ἐνδεχομένως θὰ χάσουν τὴ φυσικὴ ἢ τὴ νόμιμη μητέρα τους καὶ πρέπει κάποιος νὰ τὰ ἀναδεχθεῖ εἶναι ἐλάχιστα.

Τὸ θέμα εἶναι κυρίως ὁ γάμος. Αὐτὸς θὰ αὐξήσει καὶ τὶς παρὰ φύσιν αὐτὲς σχέσεις, θὰ αὐξήσει τὰ ἄτομα ποὺ ἐμφανίζονται μὲ σύγχυση ταυτότητος φύλου καὶ θὰ αὐξήσει τὸν ἀριθμὸ τῶν δύστυχων αὐτῶν παιδιῶν ποὺ γεννιοῦνται κάτω ἀπὸ τέτοιες ἀφύσικες συνθηκὲς.

³⁷ <https://ypergasias.gov.gr/proti-dimosiefsi-dedomenon-gia-tis-yiothesies-kai-tis-anadochesstin-ellada-1o-trimino-2021/>

Μεγαλύτερο από τὸ πρόβλημα τῆς ὀρφάνιας, ὅτι τὸ παιδί θὰ χάσει τὸν βιολογικό του γονέα, εἶναι ὅτι μεγαλώνει ἀφύσικα μὲ δυὸ γονεῖς τοῦ ἴδιου φύλου. Πρέπει πάση θυσίᾳ νὰ προληφθοῦν οἱ γεννήσεις τέτοιων παιδιῶν. **Καὶ ἀντὶ αὐτὸ νὰ ἐπιδιώξει ὁ νόμος, ἐπιτυχάνει τὸ ἀντίθετο.**

Η. Τελικά, ὑπάρχει τὸ ἐξῆς παράδοξο. Αὐτὸ πὺν μέχρι τώρα γνωρίζαμε ἀπὸ τὴν Κοινότητα ΛΟΑΤΚΙ ἦταν ἡ ἀπέχθεια πρὸς τὴν οἰκογένεια, τὸν γάμο, τὰ παιδιά, τοὺς θεσμούς, τὴν Ἐκκλησία. Καὶ τώρα ζητοῦν τὴν προστασία τοῦ Κράτους γι' αὐτὰ πὺν ἡ ἰδεολογία καὶ ἡ πρακτικὴ τους πολεμοῦσε. Δὲν τὰ ζητοῦν ἐπειδὴ ἄλλαξαν γνώμη, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὰ παραμορφώσουν κατὰ τὸ δοκοῦν. Καὶ ἡ Κυβέρνηση συναινεῖ καὶ ἐξαγγέλλει... τὸ θαῦμα! Ἡ κραυγὴ ἀπορίας τοῦ Ἀποστόλου Παύλου γιὰ τὴ συμπεριφορὰ τῶν Γαλατῶν, ἐκράζεται καὶ ἀπὸ ἐμᾶς γιὰ τὴν ἀνεξήγητη ἐπιμονὴ καὶ στάση τῆς Κυβέρνησης: «**Ὡ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι**»³⁸!

Θ. Ὁ Πρωθυπουργὸς ὁμολόγησε δημόσια ὅτι ἡ ψήφιση τοῦ νομοσχεδίου ἐπαφίεται στὴ συνείδηση τῶν βουλευτῶν καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν δὲν θέτει θέμα κομματικῆς πειθαρχίας. Θέμα συνείδησης ὅμως, σημαίνει ὅτι εἶναι ἀξιακὸ καὶ ἰδεολογικό. Στὴν πράξη αὐτὸ πὺν βλέπουμε προκλητικῶς νὰ προτάσεται τῆς ἠθικῆς συνείδησης εἶναι ἡ πολιτικὴ συνείδηση, δηλαδὴ ἡ ἀνάγκη διατήρησης τῆς ἐνότητας τῆς παράταξης. Ἄν εἶναι δυνατόν!

Γιὰ τὴν Ἐκκλησία τὸ θέμα δὲν εἶναι ἡ προστασία τῆς δικῆς τῆς τυπικῆς παράδοσης (ἔτσι ἔμαθε νὰ λέει καὶ νὰ κάνει), ἀλλὰ τῆς βαθειᾶς συνείδησης τῆς πίστεως. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν οὔτε πιέσεις ἄνωθεν ἀσκοῦνται στοὺς Μητροπολίτες, οὔτε ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία χρειάζεται, οὔτε διαρροὲς ὑπάρχουν, οὔτε ἡ ὁμοφωνία κινδυνεύει, οὔτε βέβαια ὀργανωμένα «φροντιστήρια» γίνονται. **Μακάρι τὰ μέλη τῆς Κυβέρνησης νὰ εἶχαν λίγη ἀπὸ τὴν ἐλευθερία συνείδησης τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας μας!** Πόσο διαφορετικὸ θὰ ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα! Πόση διαφορετικὴ ἡ κοινωνία!

³⁸ Γαλ. γ' 1.

Τὸ ὅλο θέμα εἶναι θέμα κοινῆς λογικῆς καὶ προσωπικῆς καὶ κοινωνικῆς ἠθικῆς. Ἐξ αὐτοῦ πηγάζει καὶ ἡ ποιμαντικὴ μας εὐθύνη καὶ ἡ εὐθύνη τοῦ λόγου. Ἡ Ἐκκλησία ἀσφαλῶς καὶ δὲν νομοθετεῖ. Οὔτε καὶ θὰ ἤθελε. Ἐχει τοὺς νόμους τῆς καὶ εἶναι διαχρονικοί, αἰώνιοι καὶ θεόδοτοι. Δὲν νομοθετεῖ, καὶ γι' αὐτὸ δὲν φέρει εὐθύνη. **Φέρει ὁμως βαρύτερη εὐθύνη μόνον ἂν σιωπήσει.** Καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸ κάνει. Πρέπει νὰ φωνάξει καὶ δυνατά.

I. Ὅπως ὑπαινίχθην προηγουμένως, ἡ στάση τῆς Ἐκκλησίας παρουσιάζεται ὡς ἀφιλόδοξη καὶ ἀνάληπτη ἔναντι τῶν δῆθεν πιεστικῶν προβλημάτων τῶν δύστυχων αὐτῶν ομάδων καὶ ὡς ἐντελῶς ἀσυνεπῆς ἔναντι τῆς εὐαγγελικῆς διδασκαλίας τῆς περὶ ἀγάπης.

Παίρνω ἓνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν κατακλεῖδα τῆς ὑπέροχης, ἐμπεριστατωμένης, συστηματικῆς καὶ περιεκτικῆς παρέμβασης τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γουμένισσης κ. Δημητρίου, ποὺ βιωματικά ἐκφράζει τὸ πῶς ζεῖ ἡ Ἐκκλησία τὴν πρόκληση τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν ἁμαρτάνοντα καὶ τοῦ μίσους ἔναντι τῆς ἁμαρτίας, τὸ ὁποῖο καὶ παραθέτω:

«Ἡ Ἐκκλησία ΑΠΟΔΕΧΕΤΑΙ τοὺς μετανοιωμένους γιὰ κάθε πάθος, γιὰ κάθε πτώση. ΔΕΝ στιγματίζει. ΔΕΝ στοχοποιεῖ. ΔΕΝ καταδικάζει. ΟΜΩΣ, ΔΕΝ συμβιβάζεται μὲ τὴν παθολογία. Υἱοθετεῖ τὸν ἄνθρωπο στὴν προοπτικὴ τῆς μετάνοιας, τῆς ὄντολογικῆς φυσικότητας καὶ κυρίως τῆς σωτηρίας. ΔΕΝ υἱοθετεῖ τὰ πάθη τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ συμβιβασμὸς θὰ ἦταν σὰν ὁ γιατρὸς νὰ ὀνοματίσει τὸν καρκίνο ὅτι εἶναι φυσιολογικὴ κατάσταση ὑγείας... Ὁ Θεὸς ἔσωσε τὴν πόρνη, τὸν ληστή, τὸν τελῶνη, τὸν ἄσωτο υἱό, σὰν ἀνθρώπους, ὄχι σὰν παθιασμένους ἀνθρώπους... ΔΕΝ γίνεται λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία —ὡς σῶμα Χριστοῦ— νὰ ἐνεργεῖ διαφορετικά. ΔΕΝ εἶναι χῶρος πανδημίας τῶν παθῶν».

ΣΧΟΛΙΟ ΣΤΟΥΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

A. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ πίεση ποὺ ἀσκεῖται μὲ τὴν πανδημία τῆς ἔμφυλης ιδεολογίας εἶναι τεράστια σὲ παγκόσμιο ἐπίπεδο. Μὲ ὅλη αὐτὴ τὴν προπαγανδιστικὴ διάχυση τῆς σχετικῆς πληροφορίας οὔτε νὰ ξεχωρίσει ἡ ἀλήθεια ἀπὸ τὸ ψέμμα εἶναι ἐφικτό, οὔτε νὰ σκεφθεῖ

κανείς και να κρίνει ελεύθερα είναι δυνατό, ούτε και οι κυβερνήσεις να αξιολογήσουν και να αποφασίσουν ανεπηρέαστες είναι εύκολο. **Η πίεση της περιορέουσας ατμόσφαιρας είναι ασφυκτική**, τόσο που προκειμένου να προχωρήσουν οι κυβερνήσεις σε κάποιες νομοθετικές ρυθμίσεις και προσαρμογές δεν χρειάζονται οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η πίεση των συνθηκών αρκεί.

Συνεπώς, δεν είναι εύκολο υπό τις παρούσες συνθήκες ή Κυβέρνηση να ταυτίσει τις επιλογές της με τις αρχές της Έκκλησίας. Είναι όμως επιβεβλημένο να σεβαστεί την ιδιοπροσωπία του λαού μας, την ιστορία, τις παραδόσεις, τον πολιτισμό μας, την Έκκλησία. Δεν το κάνει. Έδω είναι το πρόβλημα. Οι κυβερνήσεις που έχει ανάγκη ο τόπος δεν είναι για τα εύκολα, είναι για τα δύσκολα, αλλά αληθινά και συνετά.

Β. Το ερώτημα που αιωρείται αναπάντητο είναι τελικά, ποιός ο λόγος αυτής της απόφασης; Ποιά ή ανάγκη; πόσους αφορά άμεσα; Πόσες τελικά είναι αυτές οι περιπτώσεις που χρήζουν νομοθετική θεραπεία; Γιατί τόση σπουδή;

Θα μπορούσαν ενδεχομένως οι κυβερνητικοί να προχωρήσουν ανεχόμενοι την κατάσταση, συρόμενοι σε λύσεις που κάπως τους επιβάλλονται ή και να περιμένουν. Αντίθετα, αυτοί διακηρύσσουν την πολιτική τους με ένθουσιασμό. Βιάζονται. Έχουν στρατηγικό σχεδιασμό και καυχώνται.

Γ. Το πρόβλημα λοιπόν δεν είναι ότι ψηφίζουν το νομοσχέδιο, αλλά ότι το υποστηρίζουν και το προβάλλουν ως πρόοδο. Είναι ότι, ενώ αντιλαμβάνονται ότι η συνείδηση των βουλευτών τους, την οποία επικαλούνται, είναι αντίθετη, προχωρούν με κάθε μέσο βιάζοντάς της. Είναι ότι οι δύο-τρεις μη θεσμικοί σύμβουλοι του πρωθυπουργού επιβάλλουν τις επιλογές τους στην πλειοψηφία των εκλεγμένων από τον λαό βουλευτών της Κυβέρνησης. Είναι ότι η Κυβέρνηση μάς λέει τι είναι και τι δεν είναι άμαρτία, καταργώντας στην ουσία την Έκκλησία, ενώ στα λόγια διακηρύσσει ότι τη σέβεται. Αυτό που η Έκκλησία ως αρμόδια μπορεί να πει είναι ότι μεγαλύτερη από την άμαρτία αυτών που έχουν το πρόβλημα είναι η άμαρτία αυτών που το δημιουργούν

νομοθετώντάς το καί τὸ πολλαπλασιάζουν. **Κάτι παραπάνω γνωρίζει για τὸ τι εἶναι ἄμαρτία ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀπὸ τὸν Κυβερνητικὸ Ἐκπρόσωπο!**

Δ. Στὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ ἤθελα νὰ ἀναφερθῶ σὲ αὐτὸ πού πρόσφατα δήλωσε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαρίσης κ. Γερῶ-
νυμος ὅτι «ὅποιος ἀψηφᾷ τις παρακαταθήκες τῆς Ἐκκλησίας κάνει κακὸ
στὴν κοινωνία». Αὐτὸ γιατί ἡ Ἐκκλησία, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐμπειρία τῆς
θείας χάριτος, ἔχει καὶ τὴν μακροχρόνια ἐμπειρία τῆς ζωῆς, μάλι-
στα, ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ πῶ, πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν ἐμπειρία τῆς
κάθε Κυβέρνησης, πού ἐνῶ εἶναι προσωρινή καυχᾶται ὅτι ἡ ὀπτική της
εἶναι ἀναγκαστικὰ εὐρύτερη. Εἶναι ἀπλό. Κάνουν λάθος. Εἶναι ἀνα-
γκαστικὰ ἀσύγκριτα στενότερη, μυωπική. Γιατί, ἐνῶ νομοθετοῦν,
ἀγνοοῦν τὸν ἄνθρωπο. Δείχνουν νὰ μὴν τὸν σέβονται.

Ε. Ἀντιθετα, ἡ διαχρονικὴ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας ἦταν, εἶναι
καὶ θὰ εἶναι νὰ ἀναδεικνύει καὶ νὰ προστατεύει τὴν ἀξία τοῦ
ἀνθρώπου, ἡ ὁποία βασίζεται στὴν ἠθικὴ καὶ αὐτὴ στοὺς φυσικοὺς
ὅρους. **Ἡ Ἐκκλησία εἶναι Πανεπιστήμιο ἀνθρωπολογίας.** Ἐνα
ξεφύλλισμα τοῦ Εὐαγγελίου, μιὰ ματιὰ στὴ Φιλοκαλία, λίγες σελίδες
ἀπὸ τὰ συναξάρια, ἀρκοῦν νὰ τὸ ἀντιληφθεῖ κανεὶς. Ἡ πολιτεία ἔχει
εὐθύνη κυρίως νὰ προστατεύσει τὴν ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρώπου.
Ὅταν καταρρέει ἡ ἀξία καταργεῖται καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια. Καὶ τότε
ἀποτυγχάνει ἡ Κυβερνητικὴ πολιτικὴ καὶ τὴν πληρώνει ἡ κοινωνία.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

Α. Σὲ τελικὴ ἀνάλυση τὸ θέμα εἶναι ψυχοκοινωνικὸ καὶ τὸ ὅλο
πρόβλημα ξεκινάει ἀπὸ τὸ ὅτι ἀποξενώνεται ἡ σεξουαλικότητα ἀπὸ
τὴν βιολογικὴ ταυτότητα καὶ ἀπὸ τὸ ὅτι ταυτίζεται ἡ ἀγάπη μὲ τὴν
σεξουαλικὴ ἔλξη. Ἡ ἐπικρατοῦσα τάση εἶναι νὰ ὑποταχθεῖ ἀκόμη καὶ
ἡ φυσιολογία στὴν «πολιτικὴ ὀρθότητα», τὸ τι εἶναι ἓνας ἄνθρωπος στὸ
πῶς θὰ ἤθελε νὰ εἶναι ἢ στὸ πῶς θέλουμε νὰ τὸν καταστήσουμε. Τὴν
ἀρχὴ τῆς **συμπληρωματικότητας** τὴν ἀντικατέστησε τὸ δόγμα τῆς
συμπεριληπτικότητας καὶ τὴν ἀξία τῆς ἐλευθερίας ὁ νόμος τοῦ
δικαιωματισμοῦ.

Β. Αντί ή σύγχρονη κοινωνική αντίληψη νά προσπαθει νά δικαιολογήσει τὰ πάντα καί ἔνοχα νά ὑποστηρίζει τὸ φαινόμενο αὐτῆς τῆς ψυχοσωματικῆς δυσαρμονίας ἢ νομικὰ νά δώσει διέξοδο σέ κάθε ἀφύσικη, ἀλόγιστη καί νοσηρὴ ἐπιθυμία ἢ καί νά ἀναπτύξει ἀντίστοιχες τεχνολογίες, θὰ ἔπρεπε φιλόφρονος νά τὸ ἀναγνωρίσει ὡς πρόβλημα καί νά ἀγωνιστεῖ **μὲ ὅλα τὰ μέσα πού διαθέτει, πνευματικά, ψυχολογικά, νά τὸ θεραπεύσει,** ὥστε ὅσοι ἐπιθυμοῦν νά μποροῦν νά βοηθηθοῦν. Ὅταν ἡ ψυχὴ δὲν ἐναρμονίζεται μὲ τὸ σῶμα, τότε ἡ ψυχιατρικὴ ἀντί, ἀποκλείοντας τὴν παρέκκλιση ἀπὸ τὴ φυσικὴ ὁδὸ ὡς ψυχικὴ διαταραχὴ, νά καταθέσει τὰ ὄπλα, θὰ ἔπρεπε νά τὰ ἀξιοποιήσει. Καί ἀντὶ νά ποινικοποιηθοῦν οἱ «θεραπεῖες μεταστροφῆς», θὰ ἔπρεπε νά ἀναπτυχθοῦν **θεραπεῖες ἐπιστροφῆς** σὲ αὐτὸ πού ὁ κάθε ἄνθρωπος στὴ φύση του εἶναι, ἀλλὰ δυστυχῶς κάποιοι δυσκολεύονται νά βιώσουν.

Γ. Ἀπὸ τότε πού ἡ ψυχιατρικὴ διέγραψε τὴν ὁμοφυλοφιλία ἀπὸ τὴ λίστα τῶν ψυχικῶν διαταραχῶν, παραιτήθηκε ἀπὸ τὴ σχετικὴ ἔρευνα καί ἔμειναν τὰ δύστυχα αὐτὰ ἄτομα ἀβοήθητα μὲ μοναδικὴ συντροφιά τὴν ἐλπίδα σὲ μιὰ βολικὴ νομοθεσία καί τὴ διεκδίκηση δικαιωμάτων μὲ παρελάσεις αὐτοεξευτελισμοῦ καί ντροπῆς.

Τὸ μεγαλύτερο λάθος μας ὡς Ἐκκλησίας θὰ ἦταν νά δεχθοῦμε ὅτι ἡ ὁμοφυλοφιλικὴ πράξη, ἐκτὸς ἀπὸ ψυχικὴ διαταραχὴ, δὲν εἶναι καί ἁμαρτία. Τὰ πρόσωπα αὐτά, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐλπίδα τῆς ψυχιατρικῆς θεραπείας, θὰ εἶχαν χάσει ὀριστικὰ καί τὴ σωτήρια διάθεση μετανοίας καί τὴν ἀναζήτηση τῆς παρηγορίας τοῦ Θεοῦ ἐλέους γιὰ τὶς δικές τους ἐκτροπές. Ἡ ὁμοφυλοφιλία εἶναι μιὰ ἀσθένεια πού τὴ γέννησε ἡ διάχυτη κοινωνικὴ ἁμαρτία καί μπορεῖ ἀσφαλῶς νά τὴ θεραπεύσει ἡ Ἐκκλησία. Μαζὶ μὲ ὅλες τὶς μεγάλες δικές μας ἁμαρτίες, μπορεῖ νά ἀγκαλιάσει θεραπευτικὰ καί αὐτήν.

Δ. Τελικά, ἡ ἐξίσωση τοῦ γάμου μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου μὲ τὸν ἱερό θεσμό τοῦ γάμου, ὅπως τὸν γνωρίζει ἡ ἀνθρώπινη φύση καί τὸν ἀναγνωρίζει ἡ Ἐκκλησία, θὰ μονιμοποιήσει τὴν παρὰ φύσιν ἐκτροπή, θὰ συμβάλει στὴν μετάδοση καί τὸν πολλαπλασιασμό τῆς μὲ καταστροφικὲς συνέπειες γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ζωὴ καί τὴν κοινωνία.

Καὶ τὴν αἰτία τῆς δὲν θὰ πρέπει νὰ τὴν ψάξουμε σὲ νευροφυσιολογικὰ αἷτια.

Ἡ κρίση εἶναι πνευματική. Καὶ δυστυχῶς πολὺ βαθεία.

Ἡ εὐθύνη μας ὡς Ἐκκλησίας νὰ καταδείξουμε τὸ πρόβλημα καὶ νὰ ἀντιδράσουμε εἶναι μεγάλη. Ἡ ἀντίδρασή μας πρέπει νὰ εἶναι δυναμική. Ἀπλᾶ πρέπει νὰ εἴμαστε καὶ προσεκτικοί. Ὁ λόγος μας πρέπει νὰ συνδυάζει τὴν **προφητικὴ δύναμη** τῆς αἰώνιας καὶ σώζουσας ἀλήθειας μὲ τὴ διακριτικὴ κατανόηση τῆς πραγματικότητος καὶ τῶν ἀδυναμιῶν τῆς ἀνθρώπινης φύσεως.